

Ikt. sz.: NOB-40/26-2/2017.

NOB-7/2017. sz. ülés
(NOB-64/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2017. május 9-én, kedden, 10 óra 02 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása</i>	5
<i>Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója</i>	5
<i>Potápi Árpád János kiegészítése</i>	13
<i>Dr. Wetzel Tamás kiegészítése</i>	15
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	17
<i>Dr. Semjén Zsolt válaszadása, reagálása</i>	28
<i>Potápi Árpád János válaszadása, reagálása</i>	34
<i>Dr. Semjén Zsolt további válaszadásra, reagálása</i>	35
<i>Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat</i>	40
<i>Határozathozatal</i>	40
<i>Egyebek</i>	41
<i>Az ülés berekesztése</i>	41

Napirendi javaslat

1. Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján)
2. Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/15381. szám)
(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke

Szabolcs Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)

L. Simon László (Fidesz)

Petneházy Attila (Fidesz)

Sneider Tamás (Jobbik)

Szávay István (Jobbik)

Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Pánczél Károly (Fidesz) Szabolcs Attilának (Fidesz)

Petneházy Attila (Fidesz) távolléte idejére Bóna Zoltánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter

Potápi Árpád János államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság)

Dr. Wetzels Tamás miniszteri biztos

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 02 perc)

Elnöki bevezető

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Hölgyeim és Uraim! Megkezdjük a bizottsági ülésünket. Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a mai bizottsági ülést Pánczél Károly elnök úr kérésére jómagam vezetem. Innen is teljes gyógyulást kívánunk elnök úrnak.

Tisztelt Jelenlévők! Tisztelt Bizottság! Tisztelettel köszöntöm a mai bizottsági ülésünkön dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes urat, nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli minisztert. Tisztelettel köszöntöm Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár urat és dr. Wetzsel Tamás miniszteri biztos urat. Köszöntöm a bizottság tagjait és mindenkit, aki figyelemmel kíséri a mai ülésünket.

A határozatkéesség megállapítása, a napirend elfogadása

Tájékoztatom a bizottságot, hogy a mai ülésen Pánczél Károly elnök urat Szabolcs Attila alelnök úr fogja helyettesíteni. Megállapítom, hogy bizottságunk így 8 fővel határozatképes. Külön szeretettel köszöntöm még Alexov Lyubomir nemzetiségi szószóló urat.

Tisztelt Bizottság! Tisztelettel kérdezem, hogy a bizottság elfogadja-e a kiküldött napirendi javaslatot. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy egyhangúlag elfogadtuk a mai bizottsági ülésünk napirendjét.

Dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter meghallgatása

Első napirendünk következik, rátérünk tehát az első napirendi pontra, dr. Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úr, tárca nélküli miniszter meghallgatására az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a alapján. Tájékoztatom a bizottságot, hogy az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 41. §-a kimondja: a minisztert a miniszter feladatköre szerint hatáskörrel rendelkező bizottság évente meghallgatja. Még egyszer szeretettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat, és felkérem tájékoztatója megtartására.

Dr. Semjén Zsolt tájékoztatója

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm, igen tisztelt elnök úr. Először is jobbulást kívánunk elnök úrnak, és köszönöm a lehetőséget, hogy szokás szerint itt lehetünk.

Arra gondoltam, hogy miután minden évben én itt több órát beszélek, végigmondva különböző programokat, hogy most egy picit egyszerűsíténém a dolgot. Természetesen minden kérdésre válaszolunk, ha részletekbe menő érdeklődés van, de azt gondoltam, hogy fölvezetem az egésznek a szerkezetét, hogy a rendszer egészét tekintve hogy áll föl a határon túli magyarokkal kapcsolatos nemzetpolitika. Aztán még Potápi államtitkár úr, illetve Wetzsel miniszteri biztos úr fog egy rövid beszámolót tartani a különböző programok tekintetében, illetve a honosítás tekintetében, ha elnök úr, illetve a tisztelt bizottság hozzájárul, én pedig egy rövid összefoglalót adnék, államtitkár úrral egyeztetve.

Itt van egy 30 valahány oldalas anyag *(Felmutatja a bizottság tagjainak.)*, amelyben részletesen benne van, hogy melyik program hány forintos támogatást, milyen kontextusban kapott, a különböző határon túli pártok tekintetében mi a helyzet nemzetrészekre lebontva. Ezt az anyagot szívesen odaadnánk a képviselő uraknak. Most mintegy rituálisan elmondom, hogy ez nem tükrözi a kormány

álláspontját és a többi, és a többi, és a többi, de ez egy olyan típusú anyag, amelyből a részletek iránt érdeklődők forintra lebontva láthatják, hogy mi mennyi, és akkor nem kell órákon keresztül végigmondani. *(Néhány bizottsági tag bólint.)*

Tehát a határon túli magyarság támogatásának rendszere teljes mértékben felállt, minden eleme működik, és amikor egy-egy új programot bevezetünk, akkor nem ötletszerűen történik, hanem egy egységesen átgondolt rendszer keretében illeszkedik az egészhez. Öt alapvető pontja van a külhoni magyarság támogatásának. Ebbe most nem értem bele azt a részt, hogy nyilván akkor tudjuk a külhoni magyarokat támogatni, ha van egy erős Magyarország gazdaságilag, nem térek ki arra, hogy például diplomáciailag nyilván milyen segítséget kell nyújtani, most nem is bonyolódnék bele az utódállamokkal való viszonyba, ami természetesen döntő jelentőségű, hanem a téma tekintetében szorosán csak a külhoni magyarság támogatására koncentrálnék. Persze a kérdéseknél nyilván megkerülhetetlen az adott nemzetrész tekintetében az adott utódállammal való viszony, de ha most elkezdeném a diplomáciai részeket fejtegetni, akkor megint órákat ülnék itt, ezért tehát a magyarországi háttéréről nem beszélnék, hiszen nyilvánvaló, hogy ha nincs egy erős gazdasági növekedés, akkor a pénzügyi támogatás is kétséges, és nem beszélnék most részletesen a külpolitikai részről, hanem csak szorosán a határon túli magyarság támogatásáról.

Ennek alapvetően öt eleme van, öt pilléren nyugszik: az első értelemszerűen a támogatások, itt nyilvánvalóan a kulturális, az oktatási és az élet minden területét érintő támogatása a külhoni magyarságnak; a második, ami egy, hogy úgy mondjam, paradigmaváltás volt a korábbi évtizedekhez képest, egy tudatos és kifejezett gazdasági támogatása a külhoni magyarságnak; harmadsorban a nemzetegyesítés, a nemzet közjogi egyesítése a honosítás tekintetében; a negyedik az autonómiaökrekvések támogatása és rendszerezése; az ötödik pedig a külhoni magyar pártokkal kapcsolatos helyzet. Ez utóbbiról általában nem szoktunk itt beszélni, de azért gondolom, hogy beszéljünk róla, mert nyilvánvaló, hogy az adott nemzetrészben az ott élő magyarság érdekérvényesítése szempontjából meghatározó jelentőségű, hogy az ottani magyar pártok milyen erőt képviselnek, kormányon vannak vagy ellenzékben, parlamentben vannak vagy nincsenek, az önkormányzatokban milyen súlyt töltenek be, tehát ezért megkerülhetetlen a külhoni magyar pártok helyzete.

Tehát az első: a támogatások tekintetében, anélkül, hogy itt végigmondanám és részletezném a pénzügyi részeket, csak arra emlékeztetnék, hogy 2009-ben mindenestül 9 milliárd forint volt a külhoni magyarság támogatására, 2016-ban már 89 milliárd forint, tehát megtízszereztük a külhoni magyarság támogatását. Ha most szorosán véve csak a gazdasági támogatásokat - a kedvezményes hiteleket leszámítom - és csak kifejezetten a Bethlen Gábor Alap és a Nemzetpolitikai Államtitkárság kereteit nézem, akkor is 2018-ra 35 milliárd forint van kifejezetten ilyen típusú támogatásokra.

A konkrét támogatások vonatkozásában inkább csak jelzésszerűen mondom, hogy az egyedi pályázatok helyett megpróbáltuk eltolni, egyébként konszenzussal a nemzeti jelentőségű intézmények finanszírozása irányába a dolgot, ez elsősorban a MÁÉRT-en való döntés alapján volt így, ahol a külhoni magyar pártok kérték ezt. Ők mondják meg, hogy ki legyen nemzeti jelentőségű intézmény, és ez azért fontos, mert a kiszámítható finanszírozás miatt jobb, ha a nemzeti jelentőségű intézmények számára egy biztos, előre kiszámítható, garanciális finanszírozás van, mintha mindig pályázgatniuk kellene. Zárójelben, ha csak hatalomtechnikailag nézném a dolgot, akkor persze a kormány számára egyszerűbb lenne, ha egyedi pályázatokat adnánk, de éppen azért, hogy kiszámítható legyen a finanszírozás, ezért eltoltuk az egyedi pályázatokból a nemzeti jelentőségű intézmények irányába az arányokat. Nyilván

mind a kettőre szükség van, tehát olyan soha nem lesz, hogy nincsenek eseti pályázatok, mert az élet mindig hoz olyat. Nyilvánvaló, ha például a gyergyóremetei néptánckör nem nemzeti jelentőségű intézmény, de ha ők el akarnak menni valahova, és ehhez kell 283 ezer forint támogatás, azt meg kell oldani, de alapvetően a nemzeti jelentőségű intézmények irányába toltuk el a finanszírozást.

Visszaállítottuk azt, hogy az oktatási-nevelési támogatás, amiben, megjegyzem, körülbelül 250 ezer gyerek részesül, ez újra 22 ezer forint fölött van. Ezt azért hoztam ide, mert ez egy állandó vita, és ezért egy-két mondatot szeretnék erről szólni, hogy helyes dolog-e az, hogy minden külhoni gyerek, aki magyar iskolába jár, illetve annak a szülei egységesen ugyanazt a pénzt kapják. Észszerű lehet érvelni amellett, hogy ezt osszuk meg, és ne így csináljuk, de a helyzet az, hogy ez viszont végtelen vitákat indítana el. Először is határon túl nem tudjuk ellenőrizni és a külhoni magyarok se tudják ellenőrizni egyébként a rászorultsági elvet. Tehát ami egy értelmes dolog Magyarországon, ahol a magyar államigazgatással le lehet bonyolítani, ezt a külhoni nemzetrészeknél nem lehet lebonyolítani, mert részint a magyar önkormányzatok kisebbségben vannak a szórvány magyarsághoz képest, ahol végképp nem tudnánk megoldani, de még a tömbmagyarság esetében is nehéz lenne, ráadásnak egy végtelenített vitát indítana el, hogy akkor hogy viszonylik, mondjuk, Felvidék Kárpátaljához és Vajdaság Erdélyhez. Tehát ezért azon az állásponton vagyunk, hogy ezt a 22 ezer valahányszáz forintot minden gyerek megkapja.

Ez azért fontos, mert intézményes kapcsolatot hoz létre az adott személy és a magyar állam között. Ezért elleneztem világéletemben azt, ami korábban volt, egyébként szlovák nyomásra, ők azt akarták, hogy ne a konkrét ember kapja a pénzt, hanem mondjuk, a magyar iskola, de ennek az oktatási-nevelési támogatásnak pont az az értelme, hogy egy intézményes kapcsolatot hoz létre a konkrét határon túli magyar és a magyar állam között. Zárójelben jegyzem meg, hogy erre a 22 ezerre rájön még azért 10 ezer forint, amit a Rákóczi Szövetség ad, vagy mondhatnám, a Rákóczi Szövetségen keresztül adunk. Tehát valójában ez egy nagyobb összeg, és a tankönyvhöz és ilyesmihez is van plusz támogatás, de a lényeg az, hogy az oktatási-nevelési támogatás egységes minden külhoni magyar számára, és se nemzetrészenként, se rászorultsági alapon nem akarjuk megbontani, mert igazságtalanságot eredményezne. Ezért ugyanazt a pénzt fogja kapni minden határon túli magyar, azért, hogy intézményes kapcsolat legyen a külhoni magyar iskolába járó és a magyar állam között.

Az oktatási rendszer a legfontosabb eleme a támogatási résznek. Itt az óvodától a Sapientia Egyetemig és a II. Rákóczi Ferenc Főiskoláig az egész skála megvan: bölcsőde, óvoda, általános iskola, gimnázium, líceum, főiskola, egyetem, kollégium, minden, ami ehhez kapcsolódik. Itt azért is szükségszerűen nő az összeg, mert például, miután a Sapientia esetében a román állam egy fillért nem tesz hozzá, ebből kifolyólag minden fejlesztés, ami további karokat és a Sapientia fejlesztését jelenti, annak fenntartása a továbbiakban plusz költségként jelenik meg, mert azt finanszírozni kell a gyerekeknél és így tovább, tehát ezért az összeg természetesen nő, de ezt belekalkuláltuk és vállaltuk. Ez nem jelenti azt, hogy elfogadnánk, hogy a románok nem adnak hozzá pénzt, de ez most egy más kérdés, ha adnak, adnak, ha nem adnak, nem adnak, helytelen, hogy nem adnak, de a magyar állam akkor is fenntartja az erdélyi magyar egyetemet és felsőoktatást.

A hangsúly, amire most építünk, azok az óvodák, amire 17 milliárd forint van. Ez az összeg egyébként a maximumok maximuma, szerintem egy fokkal több is, mint amit reálisan el lehet költeni, de az a célja az egésznek, hogy minél inkább a magyar óvodarendszer az egész Kárpát-medencében, beleértve a szórványt is, megerősödjön, mert az a tapasztalat, hogy ha a gyerek magyar óvodában kezdi az iskolai vagy

oktatási életét - amennyiben az óvoda oktatás, de most tekintsük annak -, akkor onnantól kezdve a magyar óvodából könnyebben megmarad a magyar iskolarendszerben. Ha nem magyar nyelvű óvodába járt, akkor már nehezebben megy magyar iskolába, és egyszerűen tényleg empirikus tapasztalat, hogy aki magyar óvodában kezd, az sokkal könnyebben megmarad a magyar nyelvű érettségiig vagy a magyar egyetemig bezárólag. Ezért tehát mindenkit arra biztatunk, hogy az óvodák tekintetében bátran vállaljon, van rá pénz, mondom, 17 milliárd forint van erre. Nem véletlen egyébként, hogy a tematikus éveket, amikor elkezdtük, akkor az óvodások évével kezdtük, pontosan ezért, mert akkor jobban megmarad a magyar oktatási rendszeren belül.

A kulturális támogatásokat, szó szerint mondom, hogy egy óráig lehetne sorolni, ezért ezt nem is teszem meg, inkább csak néhány érdekességet mondok. Itt a műemlék-felújításoktól kezdve - ami egyébként nincs is beleszámolva ebbe a keretbe - az I. világháborús emlékművek felújításán át, ami most, az I. világháború 100 éves évfordulóján egy természetszerű dolog - korábban Márton Áron-émlékév volt, most Szent László emlékév van -, tehát számtalan, szó szerint számtalan ilyen kulturális programot támogatunk.

Nagyon sikeresek a tematikus évek. Kezdetben volt az óvodások, a kisiskolások éve, és így tovább, aztán 2016-ban a fiatal vállalkozók, 2017-ben a családi vállalkozások éve, egy évvel még korábban pedig a szakképzés tekintetében volt, ez is mind azt erősíti, hogy a gazdaság irányába erősítsük a támogatáspolitikát.

Két dologról szólnék még, a Kőrösi Csoma Sándor Programról és a Petőfi Sándor Programról. Meg kell mondanom, hogy 2010-ben, amikor az egészét elkezdtük - ezt Répás Zsuzsával gondoltuk ki -, a helyzet az, hogy álmomban nem gondoltam, hogy ez ilyen sikeres lesz, és ez az egyik legsikeresebb innovációnk, hogy részint a diaszpórába - és még emeltünk a számon - most már 115 gyerek megy ki, a Petőfi Sándor Program keretében pedig 65 a régi Osztrák-Magyar Monarchia területére. Ez azért is döntő jelentőségű, mert ezek a fiatalok, akik ott a magyar nyelvtől kezdve a magyar kultúrán át életet visznek az ottani magyarság szervezeteibe, olyan missziót töltenek be, ami semmi mással nem pótolható, és sok esetben a már kihunyni készülő magyar identitásnak a paraszát lobbantják lánggra a legkülönbözőbb módszerekkel. Például a diaszpórában az egyik legjobb csalogató a gasztronómia. Tehát lehet, hogy egy Bartók-estre nem jön be, de egy töltött káposztára igen, és ebben az esetben nem kell finnyásnak lenni, tehát ha pörkölt, pörkölt, ha töltött káposzta, töltött káposzta, csak bejöjjön, és ezen keresztül el tudjuk érni a második, harmadik, negyedik generációs magyarságot is. Aztán először bejön a töltött káposztára, utána a néptáncra, utána mondjuk, a Bartók-estre, és a végén az állampolgárságát is megcsinálja és kötődik a magyar szervezetekhez.

Itt egyébként még a Kőrösi Csoma Sándor programos fiatalok tekintetében volt, van egy történelmi feladatunk. Azért az a helyzet, hogy a diaszpóra magyar szervezetei genezisükben emigrációs szervezetek voltak, és természetükből kifolyólag azoknak a szervezeteknek politikai okokból vagy valamiért el kellett menekülni valamikor a hazából, és ott abban a tudatban hoztak létre szervezeteket, hogy nem jöhetnek haza. A történelem ezen hála istennek túllépett, tehát a klasszikus emigrációs szervezetnek ebben a formában nincs létjogosultsága. Tehát egy történelmi érdekünk, hogy ott megtartották a magyarságot, de '90 után a szó szoros értelmében vett emigrációs szervezeten túllépett az idő. Ráadásnak egyre többen vannak, akik tanulni mennek ki, dolgozni mennek ki, oda mentek férjhez, ezért ezeket a genezisükben és gyökerükben emigrációs szervezeteket át kell alakítani olyan magyar szervezetté, ami minden magyarnak a széles értelemben vett politikai, tehát a nemzetpolitikai értelemben vett otthona lehet, ahol magyarul taníthatja a gyerekét,

kulturális rendezvényeken vehet részt, és kapcsolódhat a magyarsághoz, a magyar élethez és az állampolgárságon keresztül a magyar államisághoz. Ezt a feladatot hajtják végre a Kőrösi Csoma Sándor programosok nagyon nagy sikerrel. Mondom, tehát itt is megemeltük 15-15-tel mind a kettőnek a számát, 100-ról 115-re és 50-ről 65-re.

Még talán egyetlen dolgot említenék, hogy a demográfiai kérdések a külhoni magyarságnál ugyanolyan égetőek, mint a magyarországi magyarságnál, és főleg, ha Nyugat-Európában, az EU-ban kint dolgozó magyarokat nézem, akkor világos, hogy a demográfiai szempontok nem szabdalhatók szét külhoni magyarságra és magyarországi magyarságra, ezért minél inkább egységes demográfiai programot fogunk készíteni. Most készül a kormánynál egy még további családtámogatási programpont, és ebbe, ami a dolog természetéből lehetséges, azokba a programokba és azokba a támogatásokba a külhoni magyarságot bevonjuk. Ennek első lépése az anyasági támogatás, ami 64 ezer forint, ami a külhoni magyar állampolgárokra is ugyanúgy vonatkozik, mint a magyarországi édesanyákra. Most készítjük azt a nagy demográfiai tanulmányt és programtervezetet, amely azt nézi, hogy a külhoni magyarságra mi az, ami kiterjeszthető.

A második elem, bár nem szeretem ezt a szót, de tényleg egy paradigmaváltás. Jézus mondta azt, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely Isten szájából vagy, de ez fordítva is igaz, hogy nemcsak igével él az ember, hanem kenyérrel is. Tehát ahhoz, hogy a külhoni magyarság megmaradjon, ahhoz nem elegendő pusztán az identitásmegetartó támogatás, hanem szükséges, hogy anyagilag is meg tudjon élni. Ezért soha nem látott összegű támogatást és hitelt nyújtunk a határon túli magyar gazdasági szereplőknek, ami egyébként nyilvánvalóan nem kizárólag az ottani magyarság megmaradását szolgálja, hanem az egész magyar gazdaság számára jó, és az adott területen élő többségi nemzethez tartozók is profitálnak belőle. Tehát ez tipikusan egy olyan történet, amiből mindenki nyerhet.

Az egészet Vajdaságban kezdtük, Kárpátaljával folytattuk azon megfontolásból, hogy nyilván azok vannak nehezebb helyzetben, akik az Európai Unió kívül vannak, de a gazdaságfejlesztést kiterjesztjük az egész Kárpát-medencére. Muravidéken is sikeresen működik, de Felvidéken, Erdélyben kétféle formában: az egyik az, hogy az ottani magyar vállalatok vissza nem térítendő támogatásra pályázhatnak, a másik pedig, hogy rendkívül kedvezményes hitelre. Viszont megint nagyon messzire vezetne, ha részleteket mondanék, de az egésznek a lényege az tehát, hogy nagyon nagy összeggel a magyar gazdaság megtámogatja a külhoni nemzetrészeket, ennek persze alapvetően egy nemzetmegetartó ereje van, hogy az adott területen gazdaságilag is meg tudjanak élni, de minden számításunk azt mutatja, hogy ez a magyar gazdaságnak is erőt, lendületet és expanziót ad.

A harmadik terület, ami a magyarság megmaradásához kell, az a honosítás. Ez most már teljesen gördülékenyen működik. A mostani számok: 835 ezer ember tette le a kedvezményes honosítás kapcsán az állampolgársági esküt, és mintegy 115 ezret honosítottunk, vagy pontosabban állapítottuk meg az állampolgárságát a diaszpórában. Csak itt zárójelben, a különbség az, hogy aki mondjuk, Erdélyben él, a békeszerződésekből kifolyólag őket honosítani kell, tehát ott az történik, hogy egy kedvezményes honosítás során mindenki megkaphatja a magyar állampolgárságot, akinek az ősei a Magyar Királyság polgárai voltak és beszéli a nyelvünket. Azoknak a leszármazottai, akik a mai Magyarországról mentek ki, őket nem kell honosítani, mert a magyar jogfelfogás szerint a jus sanguinis alapján ők magyar állampolgárok, csak meg kell állapítani a magyar állampolgárságukat, és örömmel jelentem, hogy itt is 115 ezer ilyen állampolgárság-megállapítás történt. Tehát összességében, azok, akik magyar állampolgárrá váltak és erről papírjuk van - állampolgársági igazolás, útlevel

stb. -, 950 ezer körül tartunk most, tehát felelősséggel mondom, hogy amit ígértem, az meglesz, hogy ebben a ciklusban biztosan meglesz az egymillió új, esküt tett magyar állampolgár.

Megemlítem azt is, hogy 30 ezer állampolgársági elutasítás történt, óriási többségében a nyelvtudás hiánya miatt, és itt is szeretném azért lecövekelni azt, hogy a honosítás azon túl, hogy a magyar államrezon legnagyobb szabású államigazgatási műve - ehhez fogható a magyar államigazgatás még nem csinált, egyébként ilyen nagyságrendűt sehol a világon nem csináltak -, ez azt is jelenti, hogy minden egyes honosítás a legszigorúbb ellenőrzési rendszeren megy át. Legalább három eleme van: először van egy közigazgatási, utána mindenki átesik egy nemzetbiztonsági kontrollon és egy közbiztonsági kontrollon. A 30 ezer elutasítás persze óriási hányadában a nyelvtudás hiánya miatt van, de aki olyan típusú bűncselekményt követett el, ami veszélyeztetheti Magyarországot, akkor azoknak elutasítjuk, ha pedig, hogy úgy mondjam, nemzetbiztonsági szeplő van, akkor szintén, s azért ezt komolyan kell venni a terrorizmus és egyéb miatt. Az arra hivatott szervezeteknek ezúton is szeretném megköszönni a munkáját.

Egyébként ez egy állandó vita, hogy például a nyelvtudás tekintetében szigorú vagy liberális, megengedő a magyar rendszer. A médiában kampányjelleggel elő-előjön, hogy nyelvtudás nélkül kapták, hamisított papírokkal stb. Megjegyzem, miután a legszigorúbb magyar államigazgatási ellenőrzés van rajta, ennél biztonságosabban ilyen tömegű ügyet nem lehet lebonyolítani. Persze, ahol valamilyen jog van, akkor az adott joggal való visszaélés is megjelenik, de én speciel pont a másik oldalon vagyok, szerintem nyelvi szempontból túl szigorú még mindig a magyar rendszer. Ezt persze nem egyszerű megmondani, hogy mondjuk, hány szót és milyen grammatikai alakzatot kell tudni ahhoz, hogy azt elfogadják magyar nyelvtudásnak.

Az én személyes álláspontom az, hogy azért kell ehhez egy bizonyos rugalmasság, mert nyilván más várható el, mondjuk, Csíkszeredán a magyar nyelvtudás tekintetében, mint Ausztrália közepén. Tehát aki a tömbben, Csíkszeredán, Hargitán nem tud magyarul, az - magyarul mondva - menjen a fenébe. Aki viszont a diaszpórában, sok száz kilométerre a legközelebbi magyar szervezettől, úgy, hogy esetleg generációkon keresztül csak otthon hallott magyar beszédet, és ezért nehezen fejezi ki magát magyarul, akkor azt is értékelni kell, ha egyáltalán küzd ezért és tanul. Tehát itt, amennyire lehetséges az államigazgatásban, annyira a rugalmasság irányába igyekszem tolni a dolgokat.

A negyedik az autonómia kérdése. Itt teljesen világos a magyar álláspont: ami más nemzeteket megillet vagy nemzetiségeket, nemzetrészeket az Európai Unióban, az megillet minket is. Azt szoktam mondani, amit másnak lehet, azt nekünk is lehet, amit másnak szabad, azt nekünk is szabad. Tehát hiába hívogatják be a nagyköveteinket, az autonómia tekintetében azért keményen ki kell tartani autonómiakövetelések mellett, mert a magyarság soha, semmilyen extrémistát nem kért, csak olyat, aminek minden egyes elemére tudunk példát mondani az Európai Unióban, következésképpen, ha a tiroliaknak lehet, akkor a székelységnek is lehet és így tovább. Ez elvi alapon is, de gyakorlatilag is azért szükséges, mert ha elfogadnánk azt, hogy létezhet olyan nemzetiségi, kisebbségi jog, ami más európai népcsoportoknak, nemzetiségeknek, nemzetrészeknek jár, a magyar nemzetrészeknek pedig nem jár, akkor azt fogadnánk el, hogy másodrendű európai polgárok vagyunk, másodosztályú EU-s polgárok, és miután nem vagyunk azok, és az emberi jogok egységesek és egyszerűen születésünkből adódnak, illetve jogi értelemben európai polgárságunkból is számtalan jog következik, ezért nem mondhatunk le semmiféle autonómiakövetelésünkről, amire példát tudunk mondani az Európai Unióban is. Az

a helyzet, hogy minden egyes olyan autonómiakövetelés, amit valamely magyar nemzetrész megfogalmazott, arra nem egy, hanem több példát is tudunk mondani, megvalósult példát az Európai Unión belül. Megjegyzem, ahol az autonómia megvalósult, ott az adott térség föllendült, tehát az utódállam is jól járt, és a többségi nemzethez tartozók is az adott területen profitáltak az autonómiából, hiszen kulturális, gazdasági felemelkedést és jólétet hoz az autonómia. Itt meg szeretném köszönni Szili Katalin munkáját, aki tényleg rendkívül empatikusan jár körbe a Kárpát-medencében.

Itt hozzáteszem, nem arról van szó, hogy Budapestről megmondjuk, hogy milyen autonómiakoncepciót dolgozzanak ki. Az más kérdés, hogy persze a Kántor Zoltán-féle Nemzetpolitikai Kutatóintézetünk a nemzetközi joganyaggal segítségre van, de minden nemzetrésznek magának kell kigondolnia a testre szabott autonómiaelgondolását, és amit ők legitim módon eldöntenek, azt támogatja a magyar állam, már csak azért is, mert nem egy autonómia van, hanem például, mondjuk, ha Erdély tekintetében nézem, nyilván a székelység, Székelyföld tekintetében, a tömbmagyarság tekintetében a területi autonómia, Partium esetében, ahol 30 százalék körül vagyunk, ott egy kulturális autonómia, de még a kulturális vagy személyelvű autonómiánál is nyilvánvalóan más Partium, Bihar, Szatmár, Szilágy, ahol mondjuk, vagyunk 30 százaléknyan, mint mondjuk, Dél-Erdély, és megint egy egészen más dolog a csángó magyarság. Tehát a lényeg az, hogy még egy adott országon belül is különböző autonómiaelképzelések vannak, ezt az adott nemzetrész magyarságának kell kidolgozni, ehhez persze minden segítséget megadunk, és amikor ezt kidolgozták, akkor azt a magyar állam természetesen teljes súlyával támogatja.

A pártok tekintetében: amíg korábban az ilyen típusú beszélgetéseknél nem szokták előhozni, de azért tartom fontosnak ötödik pillérként, a külhoni magyar pártokat is pillérként mondani, mert a józan ész alapján és egyszerűen a tapasztalat alapján is nyilvánvaló, hogy az adott magyar nemzetrész érdekérvényesítése alapvetően függ attól, hogy ott milyen erős a magyarság politikai értelemben is. Nyilván egészen más a helyzet, ha például kormányon vagyunk, mintha ellenzékben, egészen más, ha bent vagyunk a parlamentben, mintha nem, és nem közömbös, hogy milyen önkormányzati pozícióink vannak.

Itt tényleg csak nagyon vázlatosan, Erdélyt tekintve - és most általános lesz, amit még mondok - én nem tudom persze megmondani egy külhoni magyar pártnak, hogy mit csináljon, de üdvös presszióval tudom terelgetni abba az irányba, hogy minél inkább összefogás legyen, egyszerűen azért, mert nem engedhetjük meg, hogy szavazatok vesszenek el, és ezért minden jó, ami az összefogás irányába mutat. Következésképpen Erdélyben az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt összefogása egy fordulatot hozott, hiszen az a tendencia, hogy egyre kevesebben mennek el a magyarságból a választásokra, az megfordult. Tehát nagyon komoly eredményt értek el, aminek megvan a számszerűsíthető eredménye, beleértve a parlamenti helyeket, szenátori helyeket, megyei elnöki helyeket, önkormányzati helyeket és így tovább. Tehát minden jó, ami az összefogás irányába hat, és ennek egy szép és sikeres példája az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt együttműködése.

Felvidék tekintetében a Magyar Közösség Pártja az a párt, amelyik etnikai értelemben magyar párt, következésképpen ő a magyar állam partnere, ő van a Magyar Állandó Értekezleten. Itt állandó kérdés, hogy akkor mi van a Híddal. A helyzet az, hogy az az álláspontom, és mindig is ezt támogattam, hogy ha meg tudnak állapodni a Híddal, állapodjanak meg, de ez az ő politikai belátásuk, az ő felelősségük. A helyzet az, hogy valóban fönnáll az a veszély, hogy 5 százalék körüli eredménnyel se

az MKP nem jut be, se a Híd nem jut be, amikor van 10 százaléknyi magyar, tehát ez nyilvánvalóan nem engedhető meg.

Ugyanakkor azt is látni kell - ez nem egy személyes dolog -, hogy miután a Híd deklarálta azt, hogy nem magyar párt, hanem egy vegyes párt, ebből kifolyólag ez egy olyan veszélyt jelent az egész Kárpát-medencei magyar politikára, ami a veszélyérzetünket fel kell hogy keltse, hiszen első lépésben van egy vegyes párt, a következőben van egy szlovák párt, aminek van egy magyar tagozata, a végén lesz egy szlovák párt, amiben van néhány magyar. És azért soha ne felejtsük el azt a nagy tanulságot, ami Délvidéken volt, amikor a Demokrata Pártban lévő magyarok szemrebbenés nélkül megszavazták a magyarság jogfosztását és a kárpótlásból és a vagyon-visszaszármaztatásból való kizárását. Tehát ha nem etnikai értelemben vett magyar párt van, akkor fennáll annak a veszélye, hogy pártpolitikai és egyéb megfontolásból nem a magyarság érdekérvényesítése az elsődleges szempont.

Hozzáteszem, a MÁÉRT-ből nem a magyar kormány zárta ki a Hidat, hanem a Híd magát zárta ki a MÁÉRT-ből, azzal, hogy deklarálta, hogy ő nem etnikai értelemben vett magyar párt, hanem egy vegyes párt. Viszont ez nem változtat azon, hogy mi a Magyar Közösség Pártját tekintjük partnerünknek, de a Magyar Közösség Pártja, ha tud, állapodjon meg a Híddal, és mondjuk úgy, az én áldásom rajta van, ha meg tudnak állapodni. Ha meg tudnak jó, ha nem tudnak, nem jó, de tudomásul vesszük. Itt viszont azt is látni kell, hogy jó lenne, ha a Magyar Közösség Pártja parlamenti párt lenne, de regionális pártként is meghatározó értéket jelent. Tehát magyarul mondva, ha regionális párt marad az MKP, akkor se engedjük el a kezüket, és a helyzet az, hogy az önkormányzati pozíciók tekintetében az MKP tarolt. A Híd bejutott a parlamentbe, de nyilvánvalóan szlovák szavazatokkal, az északról hozott szavazatokkal, a magyarlakta területeken az MKP az önkormányzati pozíciókban kőkemény, és ez számunkra még regionális pártként is meghatározó értéket képvisel.

Kárpátalja tekintetében sikeres volt megint csak az üdvös biztatás az összefogásra, és a KMKSZ és az UMDSZ megállapodása meg is hozta a maga eredményét, úgyhogy Kárpátalján jó pozícióink vannak, ami szükséges, mert nehéz idők járnak ott a magyarságra, kvázi a háborús helyzet miatt is, az ukrán nacionalizmus miatt is. Itt szeretném megemlíteni azt, hogy a máltai európai néppárti találkozón a miniszterelnök úr Porosenko elnökkel találkozott, és ott ígéret történt arra, hogy állampolgársági ügyben lesz egy megállapodás, aminek van azért jogi alapja is, hiszen a balti országok tekintetében van precedens arra, hogy olyan kettős állampolgárságot elfogadnak, ami az európai uniós országokra vonatkozik. Itt most ezt csak azért említettem, hogy a KMKSZ és az UMDSZ összefogása szintén meghozta a gyümölcsét.

Vajdaság tekintetében nyilván a VMSZ a délvidéki magyarság vezető ereje. Azt örömmel mondhatom, hogy Szerbiában a kulturális autonómia de facto megvalósult, vagy legalábbis a megvalósulás állapotában van. Itt a helyzet az volt, hogy Vučić elnök úr kampánya tekintetében az a döntés született, hogy a VMSZ nem állít önálló elnökjelöltet, azon egyszerű oknál fogva, hogy ne veszélyeztessük Vučić elnök úr első forduló győzelmét. De a bölcs óvatosság alapján a helyzet az, hogy azért a magyarlakta területeken a kampányt azért kellett a VMSZ-nek vinnie, hogy ne a Haladó Párt vigye, következésképpen a választói pozíciók ismerete maradjon a magyarságnál, nehogy esetleg a későbbiekben a szerb párt kedvet kapjon ahhoz, hogy a magyar választókat is megpróbálja megszerezni.

Tehát azt gondolom, hogy a pártok tekintetében – itt, mondom, órákat lehetne beszélni róla, de - a lényeg az, hogy két dolgot kell metsző élességgel látni. Az egyik, hogy az összefogás az, ami lehetővé teszi a magyar szavazók maximalizálását. Ez meghozta a gyümölcsét mindenütt, ahol ez megtörtént, az RMDSZ–MPP-től kezdve a

KMKSZ–UMDSZ-összefogásig. A másik pedig az - itt nem kell ideológiai ortodoxiára törekedni -, nyilván mondjuk, az RMDSZ az Európai Néppártban van, de a koalíció együttműködés vagy az ellenzékbeli való konstruktív együttműködés tekintetében is azzal kell együttműködni, aki az adott szituációban a magyarság szempontjából kedvezőbb kínálatot biztosít. Tehát, összefoglalva, arra törekszünk, hogy a magyarság minél inkább egységben legyen és minél inkább meghatározó pozíciókat töltsön be az utódállam politikai életében. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm miniszterelnök-helyettes úr tájékoztatóját, és ha jól vettem ki, akkor államtitkár úr következik. Tessék parancsolni, államtitkár úr.

Potápi Árpád János kiegészítése

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Miniszterelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): Köszönöm szépen. Külön örülök annak, hogy a bizottság úgy döntött, illetve az elnökség úgy döntött, hogy az én beszámolómat szeptemberre halasztja, hiszen a második napirendi pontban következtem volna, és meglehetősen nehéz lenne a helyzetem.

Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr, Miniszteri Biztos Úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Én is sok szeretettel, nagy tisztelettel köszöntök mindenkit. Nem is törekszem nagyon átfogó beszámolóra, illetve kiegészítésre, hiszen miniszterelnök-helyettes úr tájékoztatója sokrétű volt és mindenre kiterjedt, talán csak a diaszpórapolitikára, illetve a magyar diaszpórára térnék ki röviden.

Amikor magyarságról beszélünk, különböző számok hangoznak el, hogy hányan vagyunk a világban. Számaink is vannak, amelyek meglehetősen pontatlanok sok mindennek köszönhetően, de nem tévedünk nagyot, ha azt mondjuk, hogy a Kárpát-medencében a magyarság száma körülbelül 12-12,5 millióra tehető, sőt még a 13 millió is belefér. Ez a nagy ingadozás abból is adódhat, hogy mondjuk, a magyarországi nemzetiségek számát mennyiben határozzuk meg, hiszen ott is óriási eltérések lehetnek a becsült adatok és a tényleges adatok között, másrészt a Kárpát-medencében és Magyarországon is egy-egy család, illetve egy-egy személy esetében is a többes identitás jelensége is létező fogalom, ezt a magyar népszámlálás egész jól megfogja. Tehát nyugodtan mondhatjuk azt, hogy 12-13 millió főről beszélünk itt a Kárpát-medencében, ugyanakkor a diaszpórában körülbelül 2,5 millió magyarról beszélhetünk, ha a többedik generációs magyarokat is ideszámítjuk, akár azokat is, akik már 100-120 éve élnek kinn az USA-ban vagy Kanadában, illetve az ő nagyszülei, dédszülei akkor vándoroltak ki. Ezért én úgy gondolom, hogy a diaszpórára és a diaszpórapolitikára folyamatosan növekvő hangsúlyt kell helyezni. Ezt a magyar kormány egyébként a 2010-es nemzetpolitikai váltás után meg is tette, és egyre inkább odafigyel erre a magyarságra, éljenek akár Nyugat-Európában, akár pedig a tengeren túl, bárhol a világban.

2017. március 6-8. között részt vettem egy diaszpórakonferencián Izraelben, Jeruzsálemben, ezt az izraeli kormányzat, illetve a Jewish Agency szervezte meg. Olyan országokat hívott meg erre a tanácskozássra, amely országoknak van diaszpórájuk, illetve határon túli politikájuk, és röviden a magyart kellett bemutatni. Általában az országok nem tesznek különbséget a külföldi nemzetrészeik között, mindenkit diaszpórának tekintenek, még inkább így van ez a zsidók vagy az izraeliek esetében. Röviden a tanácskozásról csak annyit tudok elmondani, hogy az izraeliekén kívül, az látszik, hogy igazából határon túli vagy diaszpórapolitikája a legtöbb országnak nincsen. Tetteik vannak, odafigyelnek a nemzetrészeikre különböző mértékűen, de áthangolt, több évtizedre visszatekintő nemzetpolitikáról igazából

Izraelen kívül nem lehet beszélni. Az izraeliek el is kérték az előadás anyagát, illetve nyilván azért is hívtak meg, mert a magyar nemzetpolitikát eléggé számon tartják és figyelik. Nagyjából egyébként a gondolkodásuk hasonló, mint a miénk, és a súlypontokat is nagyjából így határozzák meg.

Tavaly ősszel a kollégáim a Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet segítségével, illetve a kutatóintézetek közreműködésével kidolgozták a „Magyar diaszpórapolitika - stratégiai irányok” című jelentést, nyilatkozatot, irományt. 40 ország diaszpórapolitikáját nézték át a munkatársak, a hagyományos közép-európai országok nemzetpolitikáját, aztán azokat, akik régóta diaszpórák-összegekkel rendelkeznek, például Izrael, Örményország és lehetne egyebeket mondani, illetve azoknak az országoknak a politikáját, akik az elmúlt néhány évben vagy évtizedben jutottak vagy kerültek hasonló helyzetbe, mint például Oroszország vagy Szerbia, Horvátország, és ezeket hasonlították össze. Ebből a szempontból is azt mondhatjuk, hogy a magyar nemzetpolitika, diaszpórapolitika a többiek előtt jár sok szempontból.

Itt még kiemelném az írek kérdését, illetve az ír diaszpórapolitikát. 70 millió ír él a nagyvilágban mindenhol és Írországból pedig 4 millió, nyilván számukra ez nagyon meghatározó. Ők a gazdaságpolitikai területen jóval előrébb járnak, hiszen ha nem lenne ír diaszpóra, akkor nyugodtan sarkítva mondhatnánk azt, hogy Írország vagy a mai Írország gazdasága sem lenne, hiszen egyértelműen a külföldi írek támogatásával tért magához az ír gazdaság és működik. Sok mindent el lehet ezektől az országoktól lesni, és úgy gondolom, hogy a jó tapasztalatokat át is tudjuk venni.

Még egy dologra hívnám fel a figyelmet, ez az oktatás fejlesztése a diaszpórában. Az elmúlt években, évtizedekben számos iskola jött létre akár már a régmúltban is, tehát a XX. század első felére gondolok, a hagyományos migrációs vagy emigrációs központokban, Dél-Amerikában, illetve Észak-Amerikában és utána is, főleg az '56-os menekülthullámnak köszönhetően. Ma, ha jók a számok, akkor 212 iskoláról beszélünk mindenhol a világban. Ezek lehetnek régi egyházi iskolák, például a legnagyobb ilyen, ha jól emlékszem, Torontóban van, a Szent Erzsébet Iskolaközpont, de Dél-Amerikában a Szent Gellért, Sao Paolóban szintén kiemelkedik és közel száz évre tekint vissza, de a legkisebbek is, mint a Gold Coast, Brisbane-től nem messze Ausztráliában, 11-12 gyerekkel működik.

Nekünk az a tervünk, hogy valamennyire egységesítsük ezeket az iskolákat annak érdekében, hogy az oktatásuk minőségileg jobb legyen, illetve nekik is a kapcsolatrendszerüket tudjuk erősíteni, másrészt pedig ennek kézzel fogható okai is vannak. Főleg Nyugat-Európában nagyon sok olyan család van, akik nem véglegesen tervezik a kitelepülésüket, hanem néhány év múlva haza szeretnének térni, ezért a gyerekek egy jelentős része például magántanuló, itt is részt vesz az oktatási rendszerben, a kintiben meg kötelező, és év végén, a tanév végén jönnek haza vizsgázni. Nagyon jó lenne, ha sok iskolában el tudnánk érni azt, illetve az oktatáspolitikánkban vagy oktatási rendszerünkben el tudnánk azt érni, hogy a magyar nemzetiségű, magyar állampolgárságú, magyar diplomával rendelkező migrációs központokban lévő iskolákban tanító tanárok jegyeit vagy vizsgajegyeit a magyar oktatási rendszer el tudja fogadni annak érdekében, hogy ha hazajön a gyerek, akkor ne tíz tárgyból kelljen vizsgáznia, hanem könnyebb legyen a helyzete. Ez a családoknak is nagyon jó lenne, illetve a szülőknek, hiszen akik gyakorló szülők, azok tudják, hogy ma már a szülők tanulnak a gyerekek helyett és így azért elég nehéz két iskolába járni egyszerre és még két-három munkahelyen is dolgozni.

Ezenkívül pedig azokat a hagyományos oktatási központokat, amelyek már megvannak, vagy létre kell hozni, azt szerintem a következő években jelentősen meg kell erősíteni annak érdekében, hogy ilyen papírokat ki tudjanak adni, másrészt a

magyart, mint érettségi tantárgyat is be tudják vezetni az adott ország területén. Erre egyébként vannak példák akár Ausztráliában, akár Ausztriában, Németországban, de sokszor egy-egy államtól függ, hogy ezt meg tudják-e tenni vagy nem, vagy az ott dolgozó magyar pedagóguson vagy igazgatón múlik nagy százalékban.

A munkát elkezdjük, elég lassan haladunk, megmondom őszintén, én azt hittem, hogy gyorsabb lesz a haladás. Bevontuk ebbe a munkába nyilván az EMMI-t, illetve a KKM-et, és kiküldtünk egy felmérő ívet az összes 212 iskolának. Ezek szépen, szórványosan érkeznek vissza, annál lassabb ütemben, mint amilyen segítséget ők kértek tőlünk. Ez általános tapasztalat, hogy a segítség mindjárt kell, viszont ha megkérdezzük, hogy mégis mi kéne, és ezt írják le, legyenek szívesek, akkor sokkal lassabb már a munka. De én abban bízom, hogy a tanév lezárta előtt ezeket összegezni tudjuk és meg tudjuk azt nézni, hogy egyáltalán mi legyen az útirány, hogyan tudunk előrelépni annak érdekében, hogy a gyerekeket meg tudjuk őrizni magyarnak, magyar identitásúnak, a magyar óvodákat erősítve, a magyar iskolákat erősítve Új-Zélandtól egészen Kanadáig. Ennyivel szerettem volna a magam részéről kiegészíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen államtitkár úr tájékoztatóját, és miniszteri biztos úrnak adom át a szót. Tessék parancsolni!

Dr. Wetzel Tamás kiegészítése

DR. WETZEL TAMÁS miniszteri biztos: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Gyakorlatilag minden elhangzott vagy legnagyobbbrészt elhangzott, ami az én területemhez kapcsolódik, úgyhogy csak egy-két képet villantanék fel. Való igaz, 875 ezer egyszerűsített honosítási kérelemről beszélünk az elmúlt 7 évben, közel 7 évben; 2011. január 1-jétől indult el ez az eljárás. Tulajdonképpen ez egy olajozottan működő gépezet, amelyben hagyományosan nagyon-nagyon jó az együttműködés - amit fontos kiemelni ezen a fórumon is - a helyi magyar szervezetekkel, akik valóban felbecsülhetetlen segítséget nyújtanak az egész honosítási folyamatnak.

Idén január 1-jétől átalakult némileg a szervezetrendszer, azaz a központi hivatalok megszüntetése nyomán a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal ebben a formájában megszűnt és a Fővárosi Kormányhivatal vette át a feladatait, illetőleg más kisebb módosulások is történtek a nyilvántartásokkal kapcsolatban, jelesül a KEKKH is megszüntetésre került és a Belügyminisztériumba került integrálásra. Mindenesetre ez a nagyon komoly átalakulás semmi módon nem érintette a feladatok végrehajtását, gyakorlatilag ugyanolyan határfokkal továbbra is kiválóan látja el most már 7 éve ez az egész szervezetrendszer a feladatát. Való igaz, korábban, tehát 2010 előtt körülbelül évente 5 ezer állampolgársági kérelemmel kellett megbirkóznia a magyar közigazgatásnak, ez rögtön az első évben 180 ezerre ugrott, jóval alacsonyabb határidőkkel, s ma is azért folyamatosan napi 3-400 kérelemmel lehet számolni, ami befut akár a külképviseletekre, akár a magyar kormányablakokra, a járási hivatalokba, a kormányhivatalokba.

Nagyon sok mindenhez kapcsolódik a magyar állampolgárság. Gyakorlatilag, ha azt mondjuk, hogy a magyar állampolgársághoz kapcsolódó jogok, akkor a magyar jogrendszerről beszélünk, és ezért nagyon fontos a jogkiterjesztés, a jogosultságok megvizsgálása. Nyilvánvaló, egyértelmű a választás, a választási szabályok, amelyeknél 2013-14-ben egy kicsit ugrás volt a sötétbe, de azóta többször is vizsgázott ez a rendszer, gyakorlatilag egy jól működő rendszerről beszélünk, amely rövidesen újabb próba elé kerül.

Hasonlóképpen a hazai anyakönyvezésről, ha beszélünk, hogy mennyi emberrel kell foglalkoznia, de valóban itt talán a legfontosabb egyrészt a jogkiterjesztés, másrészt pedig a gazdaságfejlesztési programok, amik szintén elhangzottak, hiszen ezek a gazdaságfejlesztési programok is a pályázatoknál magyar állampolgársághoz kötöttek. A jogkiterjesztésben talán emlékezhetünk, a tavalyi évben jelent meg a hadigondozás fogalma, a hadigondozás kiterjesztése, most pedig egyes anyasági támogatások, illetőleg az anyasági támogatás kiterjesztése, a 64 ezer forintnak a kiterjesztése. Gyakorlatilag egyértelmű a koncepció szerint, hogy aki magyar, az jogosult legyen az alapvető állampolgársághoz kapcsolódó jogokhoz.

Természetesen azért itt komoly eljárási munka is kell például az anyasági támogatás bevezetéséhez, hisz a magyarországi szabályokat egy az egyben nem lehet átültetni, gondoljunk csak arra, hogy Magyarországon van egy nagyon komoly védőnői hálózat, míg mondjuk ez ismeretlen a szomszédos országokban, sőt a világ legnagyobb részén ismeretlen. Nálunk ez kötelező elem, illetőleg a kötelező kórházban szülés mellett még ez a főszabály, az otthonszülés mellett azért az eljárásrend teljes mértékig, a protokoll teljes mértékig tisztázott, ennek megfelelően az anyakönyvezés teljes mértékig rendben van, ez egy szomszédos országban, legyen az Románia, Ukrajna, de bármelyik oldalra nézünk, teljesen más feltételekhez kötött. Ott nyilván egy ottani anyakönyvezéshez és egy hazai anyakönyvezéshez kötött procedúrának kell lennie, nyilván ezeket körbe kell járni és egy komoly könnyítésekkel ellátott eljárásjogot kialakítani.

Nagyon fontos, hogy a kormányhivatalok munkája mellett a külképviseletek is igazán odaadó módon, igazán felfejlesztve az elmúlt években hatalmas munkát végeztek, az elmúlt évben is. Itt egész sor, több ezer kihelyezett konzuli napról beszélünk, amikor akár több ezer kilométert is megtesznek a konzulok, hogy a helyi magyar közösségnek segítsenek, és ez valóban óriási segítség, ha csak ránézünk Kanada térképére, hogy az ottawai nagykövetség Vancouverbe száll ki a Csendes-óceán partjára három időzónán keresztül, hogy ez mekkora segítség. De akár Észak-Amerikára, Ausztráliára gondolunk, egészen elképesztő segítség ezek a kihelyezett konzuli napok, de ugyanígy óriási segítség egy erdélyi településen, ahol sokkal kisebb a mobilitás, ha ott megjelenik a magyar külképviselet, a magyar főkonzulátus, mind az embereknek óriási segítség, mind, azt hiszem, ez nemzetpolitikai szempontból is felbecsülhetetlen jelentőségű, hogy száz év után a magyar közigazgatás megjelenik az adott településen.

Egész sor eljárásunk a hazai anyakönyvezéstől az állampolgárságig bezárólag ingyenes, tehát a legtöbb, és hihetetlen módon egyszerűsített, azt hiszem, ez közigazgatási oldalról is egy óriási segítség, és ami az elmúlt napokban, május 1-jétől beindulhatott - kisebb csúszásokkal nyilván a hazai bevezetéshez képest -, az az elektronikus személyazonosító igazolvány külképviseleti kérelmezésének a lehetősége. Ez egy nagyon komoly fejlesztés volt, hogy ez is lehetővé vált, azaz ingyenesen lehet Csíkszeredában, Torontóban vagy akár Pretoriában magyar személyazonosító igazolványt kérnie minden magyar állampolgárnak. Korábban ez magyarországi állandó lakóhelyhez volt kötve, ma már ez minden magyar állampolgárnak a jogosultsága. A lehető legmodernebb okmányról beszélünk, ami egyben úti okmány is és egyben ingyenes is, azaz tulajdonképpen kivált mindenfajta helyi úti okmányt, és az Európai Unión belül is felbecsülhetetlen jelentőségű, ha az ottani helyi, mondjuk, az utódállam útlevelével vagy személyi igazolványával hasonlítjuk össze, a diaszpóra magyarsága számára pedig különösen nagy jelentőségű.

Azt hiszem, az elektronikus személyi igazolványban talán nagyon sok minden benne is van. Ha visszagondolunk, vagy néha azt gondoljuk, hogy egy helyben

vagyunk, vagy csak kis lépéseket teszünk előre, 2010-ben egyáltalán nem volt a külképviseleteken útiokmány-kiadás, még útlevélkiadás sem volt. Akkor kezdődött el valami, 2010-11-ben kezdődött el az új biometrikus úti okmány kiadása, az útlevél kiadása. 2010-ben csak ideiglenes, rövid hazatérési engedély volt gyakorlatilag kérelmezhető a magyar külképviseleteken, magyar állampolgárságról pedig nyilván 2010 előtt gyakorlatilag csak álom szinten lehetett beszélni. Ma már eljutottunk odáig, hogy körülbelül 950 ezer új magyar állampolgárunk van szerte a világban, döntő részben nyilván a Kárpát-medencében, akik most már elektronikus, a lehető legmodernebb magyar személyazonosító igazolványhoz juthatnak hozzá a szülőföldjükön. Azt hiszem, ebben nagyon sok minden benne van, talán tíz évvel ezelőtt nem is remélhettük volna mindezt, hogy magyar személyazonosító igazolvánnyal a legkisebb erdélyi településen is el tudjuk látni a magyar állampolgárokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszteri biztos úr beszámolóját. Még egyszer megköszönöm miniszterelnök-helyettes úrnak a részletes és mindenre kiterjedő tájékoztatóját, és a bizottság tagjait illeti a szó kérdések és hozzászólások formájában. Azt javaslom, hogy egy csomagban tegyük fel a kérdéseinket, illetve hozzászólásainkat, és utána pedig viszonyválasz illeti meg természetesen miniszterelnök-helyettes urat. *(Jelzésre:)* Szabolcs Attila alelnök úr, tessék parancsolni!

Kérdések, hozzászólások

SZABOLCS ATTILA (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr! Államtitkár Úr! Miniszteri Biztos Úr! Köszönöm szépen a beszámolókat. Nem is ehhez szeretnék szólni, hanem csak itt a bizottság előtt is egy európai uniós problémára szeretném felhívni a figyelmet, az új határellenőrzési rendszerre, amit az EU előírt, hogy a schengeni határon belépőket szigorúan kell ellenőrizni. Ez a határ mellett élőket nagyon kegyetlenül érinti, a szabadságra utazókat is a horvát határnál, vagy ha valaki megy a tengerpartra, de akik például a határ mellett laknak és nagyon sokan átjárnak például a román határon dolgozni, tanulni innen oda, vagy onnan ide, gyakran előfordul, hogy akár három órát is kell szobroznuk, sorban állniuk a határon. Tehát én azt szeretném kérni, hogy a magyar kormány kövessen el mindent annak érdekében, hogy ez a helyzet javulhasson. Nem tudom, hogy milyen lehetőségek vannak, a szlovénekről már elhangzott, hogy húsvét tájékán egész egyszerűen felfüggesztették ezt az eljárást. Lehet, hogy nekünk is valami ilyesmit kellene. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Tessék parancsolni, képviselőtársaim, ha kérdések, hozzászólások vannak. *(Jelzésre:)* Szávay István képviselő úr, tessék parancsolni!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm miniszterelnök-helyettes urat, államtitkár urat, biztos urat és mindenki mást. Egy nagyon jó hangulatú és a korábbiakhoz képest viszonylag konstruktív meghallgatásunk vagy beszélgetésünk volt egy évvel ezelőtt, és remélem, hogy majd ez is valami ilyesmi véget fog érni. Áttekintettem a tavalyi beszélgetésünket, több olyan ügy van, amivel kapcsolatban volt előrelépés, amit szeretnék üdvözölni és erre egy-két mondatban ki is térnék, és persze vannak olyanok, amelyekben nem, ezekről is szeretnék egy-két szót ejteni.

Nehéz mindig, mert mi azért azt sokszor kifogás tárgyává tesszük, hogy itt túlzottan szét vannak darabolva a kormányzaton belül a nemzetpolitikai feladatok, és tudom, hogy vannak olyan ügyek, amik nem közvetlenül miniszterelnök-helyettes úrhoz vagy államtitkár úrhoz tartoznak, de valahogy mégiscsak érintik az önök munkáját, és talán egy ilyen meghallgatásra ide valók, bár ezeket próbálom azért szűkre venni. Ilyen például a külhoni osztálykirándulások ügye, amelyekről mindig beszélünk itt magunk között, és azért ezt mi elég sok alkalommal kritizáltuk, illetve tettünk javaslatokat az utóbbi években. Azt azért örömmel látom, hogy itt most már van ez ügyben előrelépés, hozzátevé azt, hogy ennek egyébként szerintem államtitkár úrnál vagy a Miniszterelnökségnél lenne a helye. Ez tipikusan pont egy olyan dolog szerintem, ami nem biztos, hogy jó helyen van a kormányzati struktúrán belül, bár ez lehet, hogy csak az én véleményem.

A másik ilyen, nagyon örülök, hogy végre az elektronikus személyi igazolványok kiadása elkezdődött a nagykövetségeken vagy a konzulátusokon. Három különböző időpontra kaptam az elmúlt hónapokban ezzel kapcsolatban ígéretet, azért szeretném elmondani, hogy számomra viszonylag nehezen érthető, hogy miért volt ez ilyen, miért tartott ez ilyen sokáig, de most már van, és ez, azt hiszem, hogy nagyon fontos a külhoni magyaroknak, és ezt jól is vették, és ez a sajtóban is elég nagy teret kapott, ez is mutatja az ügy jelentőségét.

Azt még mindenképpen le kell szögezni, és miniszterelnök-helyettes úr se véletlenül ezzel kezdett, és ezt természetesen üdvözölni kell, hogy most már évek óta és a jövő évi költségvetést nézve látjuk, hogy emelkedik a külhoni támogatások összege. Úgy gondolom, hogy ez jó és helyes önmagában véve, ha Magyarország erejéhez mértén támogatja a külhoni magyar közösséget, illetve keresi az újabb lehetőségeket és az újabb programokat, hogy ezt megtegye. Amit ezzel kapcsolatban azért továbbra is problémának látunk, és erről sokszor volt szó, hogy még mindig túlzottan sok fölösleges párhuzamosság van a rendszerben, főként a pályázati lehetőségek tekintetében. Többször beszéltünk erről, és nem látom, hogy az elmúlt egy év során bármilyen előrelépés ezzel kapcsolatban történt volna, hogy mondjuk, a Bethlen Gábor Alapból ne lehessen olyan célokra pályázni, amikre különböző minisztériumokat is le lehet húzni, és fordítva.

Óvodafejlesztési program, ezt csak egy mondattal szeretném üdvözölni. Ez egy jó irány, úgy gondolom, és helyes, mert a magyar oktatást itt kell elkezdeni. Mint ahogy örülök annak, hogy sok év után végre felismerték annak fontosságát, hogy az ifjúsági programokat külön támogassák, és a Bethlen Gábor Alap külön figyeljen oda erre a kérdésre, ezt mi számos alkalommal kértük és kezdeményeztük. Illetve örülök, hogy némi konstruktivitást, vagy nagyobb konstruktivitást látunk miniszterelnök-helyettes úr részéről, mondjuk, például a MÁÉRT, a nemzeti jelentőségű intézmények tekintetében, illetve hogy itt több javaslatunk is befogadásra került, ami nem azért fontos, mert mi javasoltuk, hanem azért, mert úgy gondolom, hogy egy méltatlan helyzet volt, hogy két kárpátaljai magyar középiskola még kimaradt ebből a nemzeti jelentőségű körből, a Bethlen Gábor Magyar Gimnázium, illetve a técsői református gimnázium. Ez az idei évtől teljes lesz, tehát minden jelentősebb kárpátaljai magyar gimnázium közvetlen támogatást fog kapni Magyarországtól, ez, úgy gondolom, hogy jó és helyes.

Általánosságban egy-két dolgot és aztán egy-két ország tekintetében, és akkor kicsit haladok úgy, ahogy miniszterelnök-helyettes úr is tette. Feltette azt a kérdést, hogy szigorú-e vagy megengedő-e az állampolgársági vizsga. Megengedő. Az a rossz hírem, miniszterelnök-helyettes úr, hogy megengedő. Tucátjával vannak, nincsenek rá becsléseim, mert honnan lennének, de a sajtó mindig több tízezerre teszi azok számát, akik úgy rendelkeznek magyar állampolgársággal, hogy nem tudnak

magyarul, ez jellemzően inkább Kárpátalján probléma. Akármilyen szigorú is a rendszer, és most nem is erre kívánok rákérdezni vagy ezt kritizálni, ezt már sokszor megbeszéltük, hanem arra, hogy van-e bármilyen utólagos szűrési lehetőség. Vannak-e a magyar államnak még eszközei arra, hogy ha bármilyen kapcsolatot létesít, vagy valamilyen akció van egy magyar állampolgárral - és ezt majd fel fogom vetni Szijjártó miniszter úrnak is legközelebb, hiszen azért vannak érdekes történetek, keringenek a kárpátaljai gazdaságfejlesztési programok kapcsán is -, hogy lehet-e esetleg utólag ellenőrizni például a nyelvtudást, mert talán az a legegyszerűbb, amit lehetne. Miért van az, hogy én nem ismerem olyan kárpátaljaiakat, de tényleg senkit, akinek az ismeretségi körében ne lenne legalább tíz olyan ukrán, aki magyar állampolgársággal rendelkezik úgy, hogy magyarul nem tud? Tehát valamilyen módon lehet-e ezt még esetleg utólag ellenőrizni, vagy egyáltalán történnek-e ilyenek, történik-e olyan, ha 1-2-3 év elteltével valahol, valakiről mondjuk, kiderül, hogy nem tud magyarul, tehát jogtalanul kapott magyar állampolgárságot.

Az általánosságok között még egy dolog, ami nem feltétlen az ön reszortja, de azt hiszem, ide tartozik. Szeretném megint elismertté tenni, hogy óriási felelőtlenségnek tartom, hogy az egész kormányzat a civil szervezetek és a CEU ügyéhez hozzányúlt. Pontosan az történt ezzel kapcsolatban, amire mi előre felhívtuk a figyelmet, hogy az utódállamoknak a minket nem feltétlenül szerető politikusai majd kiváló hivatkozási alapot fognak látni ezekben a törvényekben, azzal együtt is, szeretném hangsúlyozni - és most nagyon kérem, miniszterelnök-helyettes úr ennél korrektebb szokott lenni, hogy legalább ön ne kezdjen most a „Sorosozásba” belevágni, tehát ne menjünk el ebbe az irányba, ezt nagyon szépen kérem, nyilván teljesen világos ön számára vagy mindenki másnak, hogy sem civil-, sem CEU-ügyben mi nem kívánjuk se Sorost védeni, se a szervezetet, amelynek élén áll -, mi mind a két ügy kapcsán elmondtuk, hogy alapvetően egyet tudunk érteni a kormányzati törekvéssel, csak ennek a módjával meg a kommunikációjával nagyon nem. Lásd Viktor Ponta lelkes tapsolását a Facebookon, hogy milyen jó lenne megvizsgálni a külföldről finanszírozott egyetemek ügyét Romániában, illetve amit két hete Robert Fico felvetett a külföldről finanszírozott magyar szervezetek kapcsán. Úgy gondolom, ez egy olyan kérdés, amelyben talán lehet, hogy miniszterelnök-helyettes úrnak meg kellett volna szólalnia.

A gazdaságfejlesztési támogatásokat, amelyekről ön is beszélt - bár közvetlenül a külügyhöz tartozik -, eddig is üdvözlöttük, ezután is meg fogjuk tenni. Jó és fontos iránynak tartjuk, azzal együtt, hogy azért arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy nem lenne helyes, ha a magyar nemzetpolitika, vagy a magyar diplomácia inkább - talán nem is nemzetpolitikai kérdés ez -, mondjuk, kimerülne abban, hogy most a pénzt mi nem kezeljük; ön mondta pont az előbb, hogy nemcsak kenyérrel vagy nemcsak igével él az ember. Azért fölmerül sokakban olyan aggodalom a határon túl, hogy a kétoldalú kapcsolatokat lerendezzük azzal, meg a magyarság problémáját, hogy adunk jó sok pénzt gazdaságfejlesztésre, és akkor kevesebb figyelem vetül az ottani magyar közösség problémáira, nyelvi jogaira, a jogszabályi környezet hiányosságaira stb., stb. Tehát szerintem nem szabadna, hogy ez a nagy mennyiségű pénz vagy ez a támogatás elfeledtessen régóta meglévő problémákat. Így is úgy gondolom, hogy meglehetősen kevés olyan kérdés van a kétoldalú kapcsolatban napirenden, amelyeket napirenden kéne tartani, különösen igaz ez a szlovák-magyar viszonylatra. Ne menjünk el ilyen irányba, tehát azért azt se tartsuk mindennél előbbre valónak, vagy ne gondoljuk azt, hogy azért a pénz minden, és ez ne feledtesse el a magyar állam egyéb kötelezettségeit.

Arról nem is beszélve, hogy itt a gazdaságfejlesztési támogatások kapcsán azért azt érdemes megemlíteni, hogy én úgy gondolom, önmagában nagy eredmény persze,

hogy ezeket a megállapodásokat meg lehetett kötni, nyilván tudjuk, hogy bizonyos szempontból még akár ellenérdekeltek is lehetnek a környező államok ezzel kapcsolatban - és most csak nagyon finoman utaljunk erre -, tehát én úgy gondolom, hogy ez eredmény, hogy ezeket megkötöttük, de azért szerintem érdemes lenne elgondolkodni, biztos jól tettük-e azt, hogy a gazdaságfejlesztési támogatáson keresztül ilyen hihetetlen nagy összegeket fizetünk be a környező országok költségvetésébe közvetlen adókon keresztül, amely adókhoz mondjuk, semmilyen más megkötést nem kértünk, például azt, hogy ezeket a pénzeket valamilyen formában szintén a magyar közösségre kelljen költeni. Azt hiszem, beszédesebb lett az, amiről a Délhír portál készített egy összesítést, hogy sokszorosa a szerb állami költségvetésbe befutó adó annál, ami a magyar gazdaságfejlesztési támogatásokból érkezik vagy érkezni fog, többszöröse annak az összegnek, amit egyébként a szerb állam például a Magyar Nemzeti Tanács és az ön által említett és nagyra tartott - általam kicsit kritikusabban kezelt - kulturális autonómia támogatására fordít.

A Bethlen Gábor Alapról hadd ejtsek egy pár szót! Azt mondta tavaly októberben Lélfai Koppány vezérigazgató úr: „Szávay képviselő úr említette a honlapot. Igaz, én pár évvel ezelőtt valóban azt mondtam, hogy nincsen semmi titkolnivalója a Bethlen Gábor Alapnak, illetve az Alapkezelőnek, ezt továbbra is fenntartom, hogy a honlapon történő kereshetőség nem a legideálisabb. Ezt a kritikát ismerjük és el is fogadom, éppen most adtam egy javaslatot államtitkár úr felé, ami tartalmazza az informatikai fejlesztési igényeket az elkövetkező évekre. Amennyiben ez elfogadásra kerül, bízunk benne, hogy az anyagi feltételek is lehetővé teszik ezt, akkor mindenképpen kiemelt helyen fog szerepelni, és ha jövő évben esetleg újra felmerülne ez a kérdés, akkor az már valóban az én felelősségem lenne, ha ez nem oldódik meg.” Nem oldódott meg. Nem oldódott meg, és én továbbra is úgy gondolom, hogy a Bethlen Gábor Alapnak igenis vannak titkolnivalói, mert az, hogy évek óta újra és újra nekem ide kell hoznom azt a kérdést, hogy a Bethlen Gábor Alap honlapján önök megpróbálnak mindent úgy eldugni, amennyire csak lehet, hogy minél kevésbé lehessen megkeresni, hogy egy szervezet milyen támogatást kapott... *(Dr. Semjén Zsolt: Minden jegyzőkönyv fent van.)* Én tudom, hogy minden jegyzőkönyv fenn van, miniszterelnök-helyettes úr, nem ezt mondom, hanem azt, hogyha valaki... *(Dr. Semjén Zsolt: Ezt a Koppány mondta?)* Ezt a Koppány mondta. Persze, könnyű lehet most rádobni ezt a kérdést *(Dr. Semjén Zsolt: Nem, csak kérdeztem.)*, és ezt Koppány már tavaly is úgy mondta, hogy már előtte is megkérdeztem meg előtte évben is megkérdeztem, és most megint megkérdezem, mert most már hajlamos vagyok azt mondani, hogy igenis önöknek ez ügyben titkolnivalójuk van. Ha bárki, én, a sajtó vagy valaki meg szeretné nézni, hogy egy alapítvány vagy egy civil szervezet vagy bárki mennyi pénzt kapott a Bethlen Gábor Alapból, akkor azt egész egyszerűen nem lehet megnézni, nem lehet tudni, nem lehet kikeresni csak akkor, ha több évre visszamenőleg több száz jegyzőkönyvet átolvasgatunk meg Excel-táblázatba rendezünk. Én ezt elmondtam fél évvel ezelőtt is, mi megcsináltuk a munkatársaimmal, csak szerintem ez nem a mi dolgunk lenne. A többit hagyjuk a Bethlen Gábor Alaphoz, mert talán nem idetartozik, de ezt azért mindenképpen szerettem volna idehozni.

Illetve egy konkrét kérdésem van csak, miniszterelnök-helyettes úr. A CÖF kapott-e valamilyen formában a Bethlen Gábor Alapból az elmúlt években támogatást, illetve a CÖF-höz kapcsolódó egyesületek, illetve minden, az a mocskolódó propaganda, amit a CÖF folytat a kormány érdekében, ebben van-e közvetlenül vagy áttételesen Bethlen Gábor Alapból származó pénz? - ezt szeretném így világosan megkérdezni.

A magyar szervezetek kapcsán beszélt miniszterelnök-helyettes úr, és örülök, hogy ezt idehozta, mert ezt a kérdést nyilván alapvetően máshogy látjuk. Mi azt látjuk, hogy azért kicsit megcsúfoljuk Szabó Dezső szellemiségét ebben a teremben azzal kapcsolatban, hogy felelős-e minden magyar minden magyarét. Mi azt látjuk, hogy azért önöknek továbbra sem fontos minden magyar, önöknek azért továbbra is fontosabbak azok a magyarok, akik az önökkel jobb viszonyt tartó szervezetek mögött vannak, vagy akik az önök stratégiai partnerei. Mi alapvetően továbbra sem tudunk ezzel a kifejezéssel mit kezdeni, hogy stratégiai partner. Stratégiai partnerei a politikai pártoknak vannak és nem kormányoknak. Mi továbbra is úgy gondoljuk, hogy a stratégiai partnerség, amivel önök bizonyos szervezeteket kiválasztanak, másokat pedig negligálnak, gyakorlatilag továbbra is a nemzetpolitikának egy pártpolitikai szempontból való kezelése. Mi azt gondoljuk, és így is fogunk cselekedni, ha erre lehetőségünk lesz, hogy számunkra, és úgy gondolom, hogy a mindenkori magyar állam számára minden magyar szervezetnek stratégiai partnernek kell lennie, aki magyar szervezet.

A vegyespártiság megítélésében már lényegesen közelebb áll az álláspontunk egymáshoz, azt hiszem, itt a Hidat említette miniszterelnök-helyettes úr. Úgy gondolom, önöknek igaza van abban, hogy az etnikai politizálás elvén kell maradni, de aki az etnikai politizálás elvét tartja, annak pedig partnerének kell lennie Magyarországnak és nem úgy forgatni ezeket az elveket, hogy az éppen önöknek jó legyen. Úgyhogy például a Magyar Mozgalmat azzal az indokkal rekesztik ki a Magyar Állandó Értekezletből, hogy egy vegyes párt. Azt ön is tudja, miniszterelnök-helyettes úr, én is tudom, meg mindenki más tudja, hogy ez hazugság. Azért, mert a hetedik vagy a nyolcadik helyre fölraktak valami horvát figurát a listájukra, attól ők még nem lesznek vegyes párt, önök mégis kirekesztik őket a Magyar Állandó Értekezletből.

Én úgy gondolom, hogy a nemzetpolitikai asztaloknak, ezeknek a nemzetpolitikai fórumoknak arra kellene törekedniük, hogy ezek minél nagyobbak legyenek, minél szélesebbek és minél többen oda tudjanak ülni, akik tényleg magyarok, és akik tényleg magyar érdeket képviselnek. Tehát ebben, még egyszer mondom, egyetértünk, de az, hogy ezeket az elveket önök mindig úgy tekergetik, hogy valahogy jó legyen, azt nem tartjuk jónak. Gajdos nem volt jó magyar képviselőnek annak idején, mert ukrán pártból jött, Brenzovics képviselő úr meg jó. Ugyanezt látjuk egyébként az RMDSZ–Néppárt-viszonylatban is, és a legékesebb bizonyítéka, miniszterelnök-helyettes úr, hogy önök politikai alapon osztogatják a pénzeket, az pontosan az, hogy az elmúlt évek viszonylatában jól lehet látni a Bethlen Gábor Alapot, 2014-ig a pénzek 60-70 százaléka a Néppárthoz közel álló civil szervezetekhez jutott, aztán mióta önök kiegészzték az RMDSZ-szel, azóta ezeknek a pénzeknek a 60-70 százaléka az RMDSZ-es szervezetekhez jut. *(Dr. Semjén Zsolt bólint.)* Tehát ezt a fejbiccentést azért a jegyzőkönyv számára örökítsük meg, amit miniszterelnök-helyettes úr megtett, azt hiszem, ez az utókor számára talán fontos lehet.

Minden régióról egy-két mondatot engedjen meg! Itt van Horvátország példája: üdvös presszióval él miniszterelnök-helyettes úr, hogy összefogás legyen. Én például Horvátország esetében nem látom ezt az üdvös pressziót az önök részéről, bár tudom, hogy államtitkár úrnak volt erre törekvése, de valamiért ez elmaradt. Sőt én azt látom, de kérem, hogy cáfoljon, hogy önök most a Magyar Egyesületek Szövetségének a teljes bezúzására törekszenek. Vannak ott problémák, ezt tudjuk, meg kisebbségi tanács, vizsgálódás és pénzvisszafizetések, érte ilyen a HMDK-t is egyébként a korábbi években. Az a kérdés, hogy önöknek mi a célja, én ez ügyben kérek egy világos választ öntől, miniszterelnök-helyettes úr. Helyesnek és jónak tartják a politikai pluralizmust és akarják támogatni azt a munkát, amelyet egyébként olyan civilek végeznek a kis falvakban, Horvátországban, most éppen a MESZ

köreiben, amit lehet, hogy más nem csinálna meg helyettük, és ezt azért tartom veszélyesnek, mert hogyha politikai és egyéb alapon beszántunk egy határon túli magyar szervezetet, azzal nem a politikának teszünk jót és nem önmagunknak, hanem az ottani magyar közösségnek rosszat. Kiöljük a motivációt, a lelkesedést azokból az emberekből, akik önként végzik ezt a munkát, és őket nem biztos, hogy feltétlenül érdekli, hogy ezt éppen milyen ernyőszervezet keretében végzik, ők a magyarságért dolgoznak. Én arra kérem miniszterelnök-helyettes urat, hogy ezt tényleg fontolják meg, nem gondolom, hogy jó lenne ebbe az irányba haladni. A korábbi bizottsági üléseken Potápi elnök úr arról beszélt, hogy a támogatás aszimmetriája abból adódik, hogy aszimmetrikus a támogatás Horvátország esetében is, ez a támogatás most nyilván meg fog fordulni értelemszerűen, én úgy gondolom, hogy helyes lenne, ha ez Magyarország támogatási rendszerében is meglátszódná.

Románia kapcsán van-e valami stratégiai gondolkodás 2018 kapcsán a kormányban? Most nyilván nem a mi választási győzelmünkről beszélek ezzel kapcsolatban (*L. Simon László: Az jó.*), tehát ez ügyben, gondolom, hogy van gondolkodás, a 2018-as évet olyan szempontból tekintve és főként Románia kapcsán. Erről beszéltünk fél-háromnegyed évvel ezelőtt, de nem látom, hogy bárhova is előrejutottunk volna. Egész Európát el fogja árasztani a román propaganda, már most elkezdik, s erre nekünk egész egyszerűen fel kellene valahogy készülnünk, és szeretnénk most már látni, hogy ez ügyben van valami, hogy nekünk lesz válaszunk arra, hogy micsoda jó és helyes és igazságos döntés volt másfélmillió vagy kétfélmillió magyarnak az elcsatolása, micsoda jogok teljességével rendelkeznek az erdélyi magyarok, egész Európa ezzel lesz teli a következő két évben. Mi lesz a válaszunk nekünk arra, hogy a mai napig nem tartották be azt a románok, amit Gyulafehérváron nekünk ígértek? Elkezdődött-e már ez a munka? Erről államtitkár úrral beszéltünk.

Egy másik kérdés, ami kapcsolódik ide, ez a Szentatya romániai látogatása, amelyet a román propaganda szintén maximálisan ki fog használni, és egyelőre nem úgy néz ki, hogy a Szentatya felkeresné erdélyi híveit. Miniszterelnök-helyettes úr, aki a katolikus egyházzal is tudvalevően jó kapcsolatban van, van lehetőségünk ez ügyben valamilyen egyházpolitikai, egyház-diplomáciai lobbist folytatni? Én ezt kulcskérdésnek tartom, főleg úgy, hogy már egy ilyen példa volt az előző Szentatya, vagy bocsánat, a kettővel ezelőtti - egy kicsit profán a fogalmazás, elnézést -, tehát II. János Pál pápa már megtette ezt, hogy elment Erdélybe, és ahelyett, hogy a székelyekkel találkozott volna, Teoctist pátriárkával tárgyalt Bukarestben, azért ennek nem volt túl jó érzete Székelyföldön. Nem lenne jó, ha ez még egyszer megisméltódná.

Visszakapja-e az oktatási programot a Csángómagyarok Szövetsége? Ezt csak így röviden és tömören szeretném megkérdezni, mert talán úgy néz ki, hogy kibékültek egymással a kormány és ők, ezt örömmel láttuk a múltkori bizottsági üléseken is.

Szlovákia: itt a Híd-MKP-párbeszédet írtam föl magamnak, de erről gyakorlatilag beszélt miniszterelnök-helyettes úr. Úgy néz ki, hogy nem lesz megegyezés, és ahogy látom, megint az lesz, hogy majd mind a ketten el fogják mondani, hogy a másik miatt nem. Még valami pozitív fejlemény ez ügyben várható, tehát van-e még valami egyáltalán, amiről most még itt tudunk ennek kapcsán beszélni, vagy ez már lepergett ön szerint?

Porosenko elnök úr az ukrán állampolgárságától fosztott meg nemrégiben egy ukrán parlamenti képviselőt néhány nappal ezelőtt, azért ez nem egy bizakodó hír a mi irányunkban, ha már említette miniszterelnök-helyettes úr, hogy Porosenko elnök úr ezeknek a rendezését ígérte meg. Az ukránok elég sok mindent megígértek már nekünk, a '91-es autonómiától kezdve, ez a lépés pont nem ebbe az irányba vezet. Nem gondolják most már azt, hogy ideje lenne egy kicsit határozottabban

megfogalmazni Magyarország elvárásait Ukrajnával szemben? Én úgy gondolom, hogy addig, ameddig önök és a kormány és Orbán Viktor folyamatosan arról beszél, hogy mi feltétel nélkül támogatjuk Ukrajna euroatlanti integrációját, és a magyar kormány számára az elsődleges szempont Ukrajna területi épsége és integritása, eközben pedig folyamatosan kapjuk a pofonokat. Lássuk már be, miniszterelnök-helyettes úr, hogy folyamatosan kapjuk a pofonokat, folyamatosan megaláznak minket, folyamatosan belénk rúgnak, folyamatosan olyan törvényeket hoznak, vagy olyan törvényeket lengetnek meg, amelyekkel a magyar közösséget fenyegetik és Magyarországnak meg nincsen rá válasza, és amikor ön az autonómiáról beszél, nagyon helyesen, akkor abból már óriási balhé van, és nem tudom, micsoda.

Engem azért tiltottak ki Ukrajnából, úgy, hogy ott van a feleségem és a családomat nem látogathatom, és most már a fél pártunkat, sőt most már, ahogy hallom, az újságíróinkat is egyébként kitiltották csak azért, mert autonómiáról merünk beszélni. Tehát azért itt most már szerintem ideje lenne egy kicsit határozottabb külpolitikai fellépésnek ezzel kapcsolatban, mert az, hogy mi állandóan jófejkedünk meg folyamatosan megelőző és egyoldalú gesztusokat teszünk, azt most már azért jó lenne látni lassan, hogy ennek nincs értelme és nincs hatása, mert csak a pofonokat kapjuk a másik irányból.

1962-es nyugdíjegyezmény: egy évvel ezelőtt beszéltünk róla, azt mondta miniszterelnök-helyettes úr, hogy lesz ebben valami előrelépés, továbbra sincs. Hihetetlen sok levelet kapunk ez ügyben egyébként, Vona Gábor oldalára és képviselőtársaimhoz, Sneider képviselőtársamhoz, aki szociális ügyekkel foglalkozik. Komolyan mondom, hogy legalább heti egy megkeresés valahonnan, valakitől jön, hogy ez mi és ez igazságtalan, és hogy van.

Szerbiáról végül egy mondat: én úgy gondolom, hogy nagyon nem volt helyes ilyen direkt beavatkozni a szerbiai választásokba, miniszterelnök-helyettes úr, egyáltalán nem volt helyes. Magyarország ebbe direkt beavatkozott, ez meghasonláshoz... *(Dr. Semjén Zsolt: Vučić-ügyben?)* Igen. Ez meghasonláshoz vezethet a délvidéki magyar közösségen belül, ráadásul szeretném felhívni a figyelmét, hogy még csak eredménye sem volt. Még csak eredménye sem volt... *(Dr. Semjén Zsolt: Nyert Vučić.)* Hol? Egyetlenegy város van Szerbiában, ahol Vučić nem nyert, az Zenta, miniszterelnök-helyettes úr, a magyarság központja, az az egyetlenegy város, ahol Vučić nem nyert. Még egyszer mondom, Szerbia egyetlenegy városában nem nyert Vučić, az pedig Zenta, ez az egyetlenegy. Ennyire nem volt eredményes egyébként, miközben Orbán Viktor, Pásztor István és Vučić egy plakáton nyomult egész Délvidéken, ez nagyon megosztotta a délvidéki magyar közösséget. Itt van, így van, ez az a kiváló plakát. *(Kezébe veszi a plakát másolatát és felmutatja.)* Szabad szemléltetőeszközt használni, elnök úr, nehogy én is kapjak egy 150 ezres büntetést mindjárt. *(Derültség.)*

ELNÖK: Talán ezt előre kellett volna kérni. *(Derültség. - L. Simon László: Akkor már hadd lássuk mi is! A kormánypárt is hadd lássa! István, légy szíves, mert nem látom. - Szávay István megmutatja L. Simon Lászlónak is a plakátmásolatot.)*

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Mindjárt megkérem a munkatársamat, hogy vigye oda. Arról nem is beszélve, hogy ki vállalta el a plakátot úgy megcsinálni, hogy „A mi jelöltünk Szerbia össz lakosának elnöke lesz.” Ne haragudjanak, ez gyalázat! Gyalázat! Annyira nem voltak képesek, hogy egy plakáton egy mondatnyi magyar szöveget normálisan feltüntessenek, és ezen van rajta Pásztor, Vučić meg Orbán Viktor. *(L. Simon László: Ezzel a problémával ti is küszködtök egyébként!)* Jaj, ne! Ne,

Simicska, ne, légy szíves! Egy szintet én is tartok azért, tényleg, maradjunk ennyiben, és mindjárt befejezem egyébként. Tehát nem gondolom, hogy ez helyes volt, és egyébként talán lehet, hogy meg lehetett volna kérdezni mást Délvidéken. Ráadásul azért sem volt helyes, miniszterelnök-helyettes úr, mert a délvidéki magyarok egy jelentős része egyébként Jankovics mellett állt, egy része meg egyáltalán nem ment el szavazni senkire, körülbelül 30 ezer magyar. Ez azt jelenti, hogy a VMSZ a saját szavazótáborának a legjobb esetben is a felét tudta elvinni Vučićra szavaztatni. Én nem gondolom, hogy ezzel annyit nyertünk, mint amennyit szerettünk volna.

A külföldi magyarságról még egy-két gondolat: örülök, hogy van végre szórványstratégia, én ezt sok éven keresztül hiányoltam, és mondjuk, a Nemzetstratégiai Kutatóintézetnek lehet, hogy az elmúlt években ezzel kellett volna foglalkoznia, nem mangalicafesztiválokkal meg székelyföldi focitornákkal, de ha ők nem csinálták meg, akkor legalább megcsinálta az államtitkárság. Konkrétan azt hiszem, ha jól emlékszem, két vagy három évvel ezelőtt vettem fel pontosan azt, amit államtitkár úr elmondott, hogy vizsgáljuk meg a komoly diaszpórával rendelkező országok nemzetstratégiáit, azt, hogy ők mit csinálnak. Én ezt mindenképpen szeretném üdvözölni, ha ez ügyben valamilyen munka elkezdődött, mondjuk, azért ennek szeretnénk látni az eredményeit is lassacskán.

Ha már az NSKI-nál vagyunk, most akkor hadd tegyek fel másik irányba egy kérdést! Soha nem hallottam önök közül egyiküket sem arról beszélni, hogy kormányzati döntések meghozatalához és kormányzati stratégiák elfogadásához önök az 1,2 milliárdot elnyerő NSKI-tól milyen tanácsokat, milyen stratégiákat és milyen anyagokat kaptak. Ezt most tényleg komolyan kérdezem, feldobva azt a lehetőséget is, hogy egy pozitív választ fogok kapni, csak nem nagyon reménykedem benne, sajnos. Az NSKI-nak az lenne a dolga, hogy a kormányzati döntéshozatalt segítse stb., stb., tehát vannak színes-szagos kiadványok meg egy-két érdekes témával találkoztam... Tanácstalanul néz egymásra államtitkár úr és miniszterelnök-helyettes úr, ezt megint rögzítsük a jegyzőkönyv számára. *(Derűlség.)*

ELNÖK: Képviselő úr már tudósítja is az ülést. *(Derűlség.)* Tessék parancsolni!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Jó. Ezt komolyan kérdezem, tehát jó lenne látni, hogy a kormányzati döntéshozatalban vagy a döntés-előkészítésekben megjelenik-e bárhol az, amire a magyar állam 1,2 milliárd forintot elkölt, mert én ezt nem látom.

A dublini és a Cork-i óvoda: államtitkár úr, tudja, hogy mit akarok mondani. Nem mondtam eddig, de most már egy év eltelt. Önök április 27-29. között voltak Írországbán, több mint egy év eltelt. Tele volt az egész sajtó mindenhol, hogy a magyar kormány támogatást ígért. Hárommillió forintról van szó, és önök egy év alatt nem tudták elintézni azt, hogy ezt a hárommillió forintot a Cork-i és a dublini magyar óvoda megkapja. Ez szerintem halál kellemetlen, államtitkár úr, és ezt én több alkalommal kértem már öntől informálisan, jeleztem a munkatársaimon keresztül. Akkor kiderült, hogy az ön munkatársa, aki ezzel foglalkozott, az már mással foglalkozik, aki most foglalkozik ezzel, az nem válaszolt a dubliniaknak stb., stb. Itt tíz-, meg százmillió forintokról nem tudunk, hogy hogyan kerülnek ki a határon túlra, meg hogy folynak át ottani politikai pártok választási kampányába, ezt valahogy meg tudja oldani a Bethlen Gábor Alap, azt meg, hogy hárommillió forintot megkapjon két külföldi magyar óvoda, azt nem tudják megoldani, én ezt erős problémának tartom.

A vasárnapi iskolákra még hadd kérdezzek rá! Örülök, hogy ezzel foglalkozik államtitkár úr, bár elvileg, a legutóbb arról volt szó, hogy majd januárban lesz valami konferencia nekik összehívva, ezt szeretném kérdezni, hogy ezzel mi van. Tavaly

májusban beszéltünk erről az ügyről először a parlamentben, amikor felvettem államtitkár úrnak, hogy valamilyen módon mérjük fel, fogjuk össze - tudom, hogy ez a felmérés megtörtént -, hogy egyáltalán hogyan, milyen módon zajlik a külföldi magyar közösségekben a magyar oktatás, a magyar nyelv oktatása vagy a magyar iskola. Én úgy gondolom, hogy erre egy nagyon komoly programot kellene indítani, nekünk lesz is ezzel kapcsolatban költségvetési módosító javaslatunk, annak szeretném kérni a megfontolását.

Egy kis kedves dolgot hagytam a végére, egy programot, amiről elvileg önök is értesültek, de nekem ez annyira tetszik, hogy szeretném rá felhívni a figyelmet. Nem tudom, kikről van szó, mert nem ismerem őket és semmi ilyesmi. Van egy nemzetközi program, amelyik gimnazistákkal és egyetemistákkal szeretné az úrkutatást megismertetni - nem tudom, tudja-e miniszterelnök-helyettes úr, hogy miről van szó -, és ennek keretében van mód arra, hogy fiatalok... *(Dr. Semjén Zsolt közbeszól.)* Nem úgy érte, bocsánat! Tehát van rá mód, hogy fiatalok elkészítsenek egy kis műholdat, amit fel is tudnak lőni. Sepsiszentgyörgyön, a Székely Mikó Kollégium diákjai - középiskolás diákok, ez számomra is furcsa - konkrétan készítettek egy ilyen kis műholdat, vagy éppen most készítik, amit mint egy székely műhold, fel lehetne lőni. Én úgy tudom, hogy ez ügyben fordultak önhöz valamilyen formában írásban vagy levélben, de nem tudom, hogy ez eljutott-e, ebben nem vagyok teljesen biztos, én megkaptam ezt a levelet. Azt tudom, hogy 18 ezer dollárba kerülne ez a projekt, hogy egy székely műholdat fel lehessen lőni, úgyhogy ennek a programnak a támogatását jó szívvel szeretném ajánlani az önök figyelmébe. Én ezt a levelet és az elérhetőséget szívesen átadom miniszterelnök-helyettes úrnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Szávay képviselő úr hozzászólását. Ha van még kérdés, észrevétel, hozzászólás, akkor kérem, tegyék meg. Képviselőtársaimat illeti a szó. *(Jelzésre:)* L. Simon László képviselő úr, tessék parancsolni!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszterelnök-helyettes Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Bizottság! Nagyon köszönjük az igen fontos és jó beszámolókat. Én mindösszesen azt szeretném jelezni, hogy ritka pillanat az, amikor ellenzék és kormánypárt egyetért, de ez már a legutóbbi viták során is kiderült, amikor Szávay képviselő úrék javaslatát megvitattuk a Trianon-évfordulóval kapcsolatosan. Ugyanakkor egy elég átgondolt, bölcs és kompromisszumos döntést hoztunk, de akkor a vitában kijelentettem magam is, hogy egyetértünk azzal a jobbikos követeléssel, hogy a kérdéssel foglalkozni kell, a kérdésnek mind a nemzeti emlékezet, a magyar történelmi emlékezet szempontjából fontos vetületeire rá kell mutatnunk, és hogy a szomszédos országok esetleges készülődéseit is figyelembe kell vennünk.

Tehát itt csak szeretném erősíteni ellenzéki képviselőtársam azon fölvetését, hogy a közelgő 100. évfordulóra igenis a magyar nemzetpolitikának erőteljesen fókuszálnia kell, igenis arra föl kell készülnünk, a magyar nemzeti közösség számára pozitív üzeneteket megfogalmazni, az európai szellemi térben nagyon erősen megnyilvánulni ebben a kérdésben. Itt egy olyan narratíva újraírására kell törekednünk, amely narratíva egyébként nemcsak az utódállamok történelmi gondolkodását határozza meg, hanem a nyugat-európai mainstreamben elég erősen jelen van, hiszen itt az I. világháború lezárásának, illetve magának az I. világháború egész narratívájának az újraírására kellene kísérletet tennünk. Érthető az, ha az I. világháborúnak van egy legitim, de számunkra egyáltalán nem kedvező és nem is méltányos narratívája a nyugat-európai mainstreamben, akkor ebből következően az I. világháborút lezáró, számunkra igenis igazságtalan és elfogadhatatlan

békediktátumnak is egy ebből következő narratívája van. Tehát emellett nem mehetünk el, mert emellett a kérdés mellett, ahogyan Szávay képviselőtársam jelezte, az utódállamok bizonyos politikai erői sem fognak elmenni, és ezt nem lehet az utolsó pillanatra hagyni.

Az utóbbi két évtizedben láttuk azt, hogy meghatározó jelentőségű nemzeti évfordulóknál is, ha nem készültünk föl időben egy egyébként elsősorban csak számunkra fontos évfordulóra, akkor az nem tudott kellő hatást kiváltani a nyilvánosságban. Arról most nem akarok beszélni, hogy milyen méltatlan viták övezték az elmúlt éveknek a narratíva-újraírási szempontból kifejezetten jó irányú és szerencsés megemlékezéseit - lásd '56, ahol szerintem nagyon helyes volt az a narratívaváltási kísérlet, amelyet az Emlékbizottság megfogalmazott -, és szerintem nagyon helyes az a történeti irány, amit például az I. világháborús kiállítás kapcsán a Várbazárban láthattunk. Tehát az ezek körül zajló méltatlan politikai vitákról nem kívánok itt most szólni, de egy biztos, hogy ezek az események és ezek a kiállítások, ezek az évfordulók is arra hívják föl a figyelmet, hogy időben neki kell állni fölkészülni egy ilyen nemzetpolitikai szempontból jelentős évfordulóra, illetve az ehhez kapcsolódó tudományos, ismeretterjesztő és politikai kommunikációra.

Tehát azért itt szeretném elmondani, hogy ebből a szempontból véleménykülönbség ellenzéki és kormánypárti képviselő között nincsen, legalábbis a konzervatív oldalon, de azt gondolom, hogy ebben a kérdésben még a szocialisták is föl fognak mellénk zárkózni, hiszen az a kanosszajárás, amelyet az utóbbi években megtettek a kettős állampolgársággal kapcsolatos gyalázatos népszavazás után vagy miatt, azért azt jelzi, hogy ebben a kérdésben a baloldali gondolkodás is változik. De nekünk, még egyszer mondom, az egész európai mainstreamben kéne egyfajta narratívaváltozást, egyfajta fordulatot elérnünk, ami egyáltalán nem lesz egyszerű, és ha erre nem készülünk föl, ha erre nem fordítunk kellő energiát és forrást, akkor azt nem is fogjuk tudni megtenni.

Nyilvánvalóan nem arról van szó, hogy valamiféle két világháború közötti revizionista eszmét akarnánk valamiféle romanticizmussal fölleveníteni, de arra igenis rá kell mutatnunk, hogy az, ami velünk történt, nem volt méltányos, és rá kell arra is mutatni, ami ebből következik, hogy az utódállamokban ma a magyarság jogai számos ponton sérülnek, így egyébként az autonómia kérdésében is, amellyel kapcsolatosan egyébként miniszterelnök-helyettes úr is az elmúlt években számtalanszor fogalmazott meg markáns és a nemzetpolitika szempontjából kifejezetten pozitív véleményt. Ezen az úton tovább kell menni, mert valójában én azt gondolom, hogy az európai értékekkel összeegyeztethetetlen, az európai uniós alapelvekkel összeegyeztethetetlen az, amit a határon túli magyarság ezen a téren elszenved, illetve amit nem voltunk képesek együtt kivívni a határon túli magyarság számára.

Még egy dologban szeretném erősíteni Szávay képviselőtársamat, ez a pápalátogatás, ez már számos kontextusban megjelent. Tehát addig, amíg a magyar kultúrának és a magyar egyháztörténetnek, a magyar történelemnek olyan szimbolikus városai vannak, mint amilyen Gyulafehérvár, addig, azt gondolom, jogos az a fölvetés, hogy a magyar, mármint a mi állami diplomáciánk is, kihasználva minden lehetőségét, mindent tegyen meg annak érdekében, hogy egy esetleges romániai pápalátogatás során a római katolikus közösséget - és ez nem egy etnikai kérdés, ez egy vallási kérdés -, tehát a római katolikus közösséget is látogassa meg. Az egy másik dolog, hogy ez a római katolikus közösség egybeesik a magyarság egy jelentős részével, de a római katolikus közösséget érdemes fölkeresnie, vagy legalábbis azt is föl kell keresnie a pápának. Nyilvánvalóan Felvidék viszonylatában egy ilyen párhuzam vagy példa értelmezhetetlen lenne, hiszen a többségi szlovák

nemzet vallásos tagjai is a nyugati keresztény egyházakhoz tartoznak, de Románia esetében ez a kérdés teljesen nyilvánvaló és világos, tehát itt nekünk a nemzetpolitikai érdekeinkkel egybevághatnak a katolikusoknak az a jogos fölvetése, hogy bizony a katolikus közösséget abban segítenünk, támogatnunk kell, hogy egy pápalátogatás során őket is meglátogassa a pápa.

Tehát én ezt csak szeretném jelezni, hogy ezekben a kérdésekben, miközben nyilvánvalóan sok dologban vitatkozunk és sok dologban a hangsúlyokat máshova helyezzük, ezekben egyetértés van közöttünk. Azért is tartottam fontosnak mindezt a bizottsági ülésen elmondani, mert azért én is államtitkárként korábban jó pár olyan program lebonyolításában vettem részt, amelyben azt tapasztaltam, hogy nem indultunk el időben, tehát ahol lehetett volna előbb startolnunk, és nagyobb határozottsággal a nyilvánosság felé kommunikálnunk, és bizony, minden olyan identitásformáló évfordulónak vagy eseménynek, amelyet a magunk számára a saját identitásunk, a saját nemzeti identitásunk megerősítésével is ki akarunk használni, ott az időbeli indulás és fölkészülés elengedhetetlen. Úgyhogy ennyiben szeretném erősíteni ezt az ellenzéki véleményt. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen L. Simon László képviselő úr hozzászólását. Van-e még esetleg más képviselőtársunk, aki szeretne hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor még egyszer megköszönöm miniszterelnök-helyettes úrnak a tájékoztatóját, és azt gondolom, megnyugtató mindannyiunk számára, hogy a magyar kormány nemzetpolitikája egy egységes stratégia mentén folyik. Én egy dologra hadd helyezem a hangsúlyt, illetve hadd húzzam alá, én azt gondolom, hogy egy nagyon-nagyon jelentős, történelmi jelentőségű döntés az, hogy a kormány egy egységes demográfiai programot igyekszik megteremteni, létrehozni, illetve indított el. Reméljük, hogy nemsokára majd ezt is meg fogjuk ismerni, és bizonyára meg tudjuk majd tárgyalni azt is és meg tudunk vele ismerkedni. Köszönöm szépen.

(Jelzésre:) Igen, L. Simon László képviselő úr!

L. SIMON LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr, csak egy dolog jutott még eszembe. Nem tudom, miniszterelnök-helyettes úr emlékszik-e rá, de ha jól emlékszem, 2012-ben volt egy olyan módosító indítványom, még költségvetési módosító indítványom, amelynek ez volt a munkacíme, de nem ez lett volna nyilvánvalóan a végleges címe, de egy Trianon múzeum létrehozására tett javaslatot. Ez 2011-ben vagy 2012-ben volt, sőt mintha 2011-ben javasoltam volna a 2012-es költségvetéshez, és akkor a vitában pont azzal érveltem - ez, kérem öt vagy hat évvel ezelőtt volt -, pont azzal érveltem, hogy időben kell fölkészülni arra, hogy majd a későbbiek során egy, az európai nyilvánosság jó részét megmozgató értelmiségi polémiaiban mi adott esetben szimbolikus helyszínekkel is rendelkezünk. Akkor is elmondtam, hogy nem valamiféle búsongó, kesergő dolognak kell ennek lennie, de amit én nap mint nap tapasztalok - hiszen kuratóriumi ülésekre és bizottsági ülésekre szinte heti rendszerességgel járok a Terror Házába -, és azt látom, hogy minden nap sor áll, és minden nap a sorban állók egy jelentős része idelátogató külföldi. Azaz képesek voltunk egy olyan szimbolikus múzeumot létrehozni, a magyar történelem sorsfordító időszakait úgy tudtuk megmutatni, hogy egyébként a diktatúra szörnyűségeit a turisták számára, a nyugatról idelátogató turisták számára és a magyar iskolások számára is átélhető módon hozza közelebb, legyen szó a nyilas, legyen szó akár a kommunista diktatúráról, tehát képesek voltunk az első Orbán-kormány idején egy ilyen emblematisz helyszínt létrehozni.

Szerintem szükség lehet további olyan helyszínekre is, amelyek a magyar történelem szempontjából szintén kiemelkedő jelentőséggel bírnak - amennyiben e

tragédia jelentős, márpedig jelentős történelmi traumáról beszélünk -, tehát egy kiemelkedő jelentőséggel bíró traumát, ami egész Európára is kihatott, be tud mutatni, és a mi magyar történelmünknek ezt az időszakát meg az ebből következő, máig érzékelhető hányattatásunkat föl tudja tárni egy olyan szituációban, amikor mondjuk, az Európa Tanács kisebbségi bizottságában - éppen a minap beszélgettem erről Vejkey Imre képviselőtársammal, aki beszámolt az ottani vitákról, Petneházy képviselőtársam is ott volt ezen a beszélgetésen -, tehát amikor az Európa Tanács kisebbségi ügyekkel foglalkozó bizottságában gyakorlatilag kisebbségi kérdésként csak folyamatosan a nemi identitás kérdése jelenik meg, és nem lehet arról beszélni, hogy mondjuk, itt olyan etnikai identitásproblémák, illetve kisebbségi problémák vannak terítéken az Európai Unió közösségén belül - nem azon kívül, az Európai Unió közösségén belül -, tehát ezekről nem lehet legitim módon, normálisan, nyitottan, értelmesen, intelligensen beszélgetni sem, mert azokat rekesztik ki, akik ezeket a kérdéseket föl akarják hozni, és úgy gondolják, hogy ezeket az európai normáknak megfelelően rendezni kell. Tehát ilyen helyzetben nekünk mindent ki kell használnunk annak érdekében, hogy a problémáinkat az asztalra tegyük, és én ezért javasoltam azt már hat évvel ezelőtt, hogy egy ilyen múzeumot hozzunk létre.

Akkor a javaslatomat nem támogatta a parlament többsége, és akkor szóba került, hogy majd a későbbiek során ezzel a kérdéssel még fogunk foglalkozni, ez viszont elmaradt. Tehát nem sok időnk van, nem gondolom, hogy ma már aktuális lenne egy ilyen múzeum létrehozása, nem is tudnánk ennyi idő alatt megcsinálni, látunk más múzeumokat is, vagy leendő múzeumokat, amelyeknek a kálváriája most már évek óta tart, tehát én ezért azt gondolom, hogy más eszközöket kell választani, de még egyszer mondom, ez egy olyan súlyos kérdés, ami mellett nem szabad elmenni, nem szabad hagyni, hogy újra azt szenvedjük el, amit már korábban elszenvedtünk, amikor mondjuk, titkos ügynökök loptak ki európai, amerikai könyvtárakból olyan könyveket, amelyek a mi történelmi szemléletünket támasztották alá. *(Dr. Semjén Zsolt bólint.)* Köszönöm, hogy ezt miniszterelnök-helyettes úr is megerősíti, ez valóban így van, ezt tudjuk jól, ez részben már a történettudományban is dokumentált, tehát ez nem valami összeesküvés-elmélet vagy fantazmagória, amiről beszélek, ez egy történelmi tény.

Utána azt a hibát is elkövettük a nagy-nagy szocialista testvériség jegyében, hogy nemzetpolitikailag nem építkeztünk és semmilyen módon nem ellensúlyoztuk azt a döbbenetes propagandaanyagot, amely - egyébként a nyugat dacára - a szocialista eszmének és a szocialista tábor egységének jegyében a nyugat-európai világot elárasztotta. Szerintem, ha most ezt a hibát újra elkövetjük, akkor ennek súlyos következményei is lehetnek az európai, illetve a nemzetközi politikai térben. Úgyhogy elnézést, hogy még egyszer magamhoz ragadtam a szót, de azt gondolom, hogy ez egy rendkívül súlyos kérdés, ami mellett nem szabad elmennie a kormánynak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, L. Simon László képviselő úr. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs több hozzászóló, akkor visszaadom a szót miniszterelnök-helyettes úrnak viszonzválaszra. Tessék parancsolni!

Dr. Semjén Zsolt válasza, reagálása

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Nagyon szépen köszönöm, elnök úr. Miután dél van, megpróbálom tényleg a legrövidebb, tömör válaszokat adni, néhány kérdésre Potápi államtitkár úr fog válaszolni, illetve Wetzél Tamás.

Szabolcs Attila kérdése vagy megjegyzése: abszolút igaza van, ez teljes észszerűtlenség, amit az EU kitalált. Magyarul mondva, csesztetik az EU-s polgárokat, akik rendszeren, a határnál útlevelemmel stb. akarnak átmenni, miközben a migránsok esetében pedig nem probléma az, hogy teljesen illegálisan, okmányok nélkül jönnek. Az emberben fölmerül az, hogy ha hosszú a sor, akkor mondja azt, hogy nem útlevelemmel rendelkező uniós polgár, hanem mondja azt, hogy pakisztáni migráns, és akkor meg minden okmány nélkül átmehet, és nem kell sorban állnia. Tehát egyszerűen az egész EU abszurditását mutatja ez a dolog.

Pintér Sándor belügyminiszter úr harcos lépéseket tett ebben az ügyben. Szerintem egyébként a horvátoknak meg a szlovéneknek van igazuk, egész egyszerűen ezt figyelmen kívül kell hagyni, mert ez egy lehetetlen dolog, amit ránk akarnak kényszeríteni, és még egyszer mondom, teljesen észszerűtlen, mert miközben egyfelől azt követelik, hogy az illegális migránsokat, akik eldobálták a papírjaikat, azokat kontroll nélkül engedjük be, addig a törvénytisztelő EU-s polgárokat, akik a határon akarnak átmenni, azokat meg - bocsánat, hogy ezt a szót használom, de ez a legegzeztabb a magyar nyelv szempontjából - csesztetik. Teljesen egyetértek alelnök úrral.

Szávay képviselő úrnak szeretném részint megköszönni, amit elmondott, mind, amit értékelt, mind a kritikáit, nagyon sok mindenben igaza van egyébként. Nagyon röviden végigszaladnék rajta. A támogatásokra azt a szót használta, hogy szétdaraboltak. Ez bizonyos értelemben természetszerűleg van így, bizonyos értelemben én tudatosan hagytam így, meg is mondom, hogy miért. Persze ezen az idők végéig lehet vitatkozni, hogy mi a szükséges mértékű centralizálás, és mi az, ami decentralizálás. A helyzet az, hogy azért a támogatások nagy része a Nemzetpolitikai Államtitkárságnál, a Bethlen Gábor Alapnál van, a gazdasági részeket alapvetően a külügy tartja kézben.

Fölmerült az, és ez Répás Zsuzsának volt az ideája, hogy tulajdonképpen a minisztériumoktól vegyük el, vagy helyezzük szoros kontroll alá, hogy miket támogatnak. Megmondom őszintén, pedagógiai okokból nem centralizálnám jobban. Kétségkívül van egy olyan hátránya, hogy párhuzamos támogatások is vannak, de az a helyzet, ha a minisztériumoknak meghagyjuk azt a szabadságát, hogy a saját területükön osszanak támogatást, akkor ezáltal az egyes szaktárcákat is inspiráljuk arra, hogy aktív nemzetpolitikát folytassanak, és ténylegesen jóval több pénzt fordítanak egyébként határon túli támogatásra, mint hogyha én itt egy gardedámként rajta tartanám a kezem. Ezért is voltak a rendszeres tárcaközi egyeztetések, hogy melyik tárca milyen támogatásokat biztosít. Erre van azért egy térképünk, amiből nagyjából rálátunk, hogy ki, milyen támogatásokat ad. Én nem érzem azt, hogy jobban ide, magamhoz kellene vonni vagy nagyobb kontrollt kellene gyakorolnom, mert akkor elveszíti az érdekeltségét és az inspirációját abban, hogy határon túli ügyeket támogasson.

A másik pedig az, hogy ha most végigviszem ezt logikailag, hogy minden, ami nemzetpolitikai jelentőségű, az legyen itt, akkor gyakorlatilag minden tárcát ide be kéne gyűjteni, mert az életnek minden területe kapcsolódik a határon túlhoz. Gondoljunk, mondjuk - csak hasamra ütök -, a mezőgazdaság tekintetében az agrártámogatásokra, persze, hogy a határon túli magyar gazdákkal is van együttműködés, a sport tekintetében 127 együttműködés van. Tulajdonképpen nem is tudok az életnek olyan területét mondani, talán a honvédelmet leszámítva, aminek nincs direkt határon túli vonatkozása is. *(Dr. Wetzel Tamás: Hadisírgondozás.)* Hadisírgondozás például, tessék. Tehát ezért ez a dolog természetéből adódik, hogy miután az élet minden területe kapcsolódik a határon túliakhoz, ezért a magyar államigazgatás minden területének van valamilyen határon túli cselekvése, és

egyébként helyesen, a testvérvárosi kapcsolatok tekintetében ezt még az önkormányzatokra is kiterjesztettük. Legyen minél több kapcsolat, legyen minél több támogatás, mert ennek két értelme van: az egyik az, hogy inspirálja őket, hogy több pénzt és több érdeklődést fordítsanak a határon túliakra, a másik pedig, hogy minél több személyes szál szövődik, akár szakmai alapon is, annál erősebb a külhoni magyarság és a magyarországi magyarság közti kapcsolat.

Szívesen folytathatunk megbeszélést, hogy érdemes-e ennél még jobban centralizálni, vagy inkább még többet kéne hagyni a minisztériumoknál. Kialakult egy arány, én ezen megfontolásokból kifolyólag nem érzem úgy, hogy jobban centralizálnom kellene a támogatásokat. Abban viszont igaza van a képviselő úrnak, hogy a szaktárcák részéről egy pontosabb térképet kellene biztosítaniuk felénk, hogy jobban rálássunk arra, hogy ki, milyen programot támogat, hogy ne legyenek kettősségek, mert azért határon túli véreink ügyesek, és gyakorlatilag ugyanarra a dologra több helyen is pályáznak és lobbiznak, sok esetben nem is sikertelenül. Tehát ezért szerintem helyes az, összefoglalóan, hogy az élet minden területén van határon túli politika és támogatás, abban viszont a képviselő úrnak van igaza, hogy minél inkább egy egységes térképet kell látnunk, hogy ki, hol, mit támogatott a dupla finanszírozások elkerülése végett. *(Szávay István: Nem is feltétlenül a centralizációt hiányoljuk, bocsánat, miniszterelnök-helyettes úr, hogy magamhoz ragadtam a szót, hanem az átláthatóságot.)* Igen, jó, csak itt a kettő összefügg persze.

A Határtalanul! program tekintetében itt azt örömmel jelentem, hogy anyagi korlátja nincs a dolognak, ki se használják egyébként azt a keretet, ami volna. Itt az EMMI-n keresztül az iskolaigazgatókat megint csak üdvös presszióval biztatjuk arra, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek. Őszintén megmondom, mert őszinte volt a beszélgetés is, azon oknál fogva került át az EMMI-be, ez egy személyfüggő dolog volt, Csete Örsnek volt ez a szíve csücske, és amikor Csete Örs átment az EMMI-be, akkor különböző bonyolult konstellációk tekintetében, mint szíve csücskét és szellemi gyermekét - aminek mondjuk, legfeljebb csak egyik szülője volt -, vitte át az EMMI-be, aztán a dolog ott maradt. Az egy vita tárgya, hogy hol van jobb helyen, lehetne nálunk is, lehet az EMMI-ben is. Az őszinteség jegyében, egyszerűen személyfüggő dolog volt, hogy az Örs ezt vitte magával. Aztán Örs már nincs ott, de a Határtalanul! ott maradt. A lényeg az, hogy kormányülésen is foglalkoztunk vele, a pénz megvan rá, és mindenkit arra biztatunk, hogy minél inkább éljen vele.

A técsői gimnáziumban és a másikban igaza volt képviselő úrnak, és azok nemzeti jelentőségű intézmények is lettek, egyébként eleve ott is kellett volna lenniük.

A honosítás tekintetében itt azért néhány dolgot hadd mondjak! Természetesen nem állítom azt, hogy nincs visszaélés és nincs próbálkozás, hiszen a magyar állampolgárság teljes jogú EU-s állampolgárságot jelent, következésképpen azon országok polgárai, akiknek nincs reális lehetőségük arra, hogy az országuk belátható időn belül európai uniós ország legyen, azok szeretnének EU-s állampolgárságot, és ezért próbálkoznak, egyébként hasonlóképpen a románoknál, nálunk, a szlovákoknál és így tovább. Mint mondtam, voltaképpen azért a legszigorúbb az ellenőrzési rendszer, nem állítom azt természetesen, hogy nem csúszhatnak be szélhámosságok, ezért mintegy 200 esetben állampolgárság-visszavonás is történt.

Itt igazában az a kérdés, hogy nemzetpolitikailag mi az üdvös határa a szigorúságnak. Én most csak két dolgot szeretnék megfontolásra mondani: az egyik az, hogy ami bizonyos médiumokban megjelenik szenzációs visszaélés leleplezéseként, azoknak igen nagy többsége, sőt, amiket én eddig láttam, az minden esetben provokáció volt. Tehát például az az ukrán ember, aki ott az APEH-nek volt az elnöke, és nagy cikk volt az Indexben, hogy magyar állampolgár és így tovább, soha

életében nem volt magyar állampolgár, még csak nem is kért magyar állampolgárságot, emlékezetem szerint brit állampolgársága volt, semmi köze nem volt a magyar állampolgársághoz. Tehát nemcsak hogy nem kapott, hanem még csak nem is kért.

A konkrét ügyek, amik megjelentek, és utánamentünk - és ebben Wetzel Tamásnak nagy tapasztalata van -, a gyakorlat az, hogy nem létező honlapokon, tehát akkor létrehozott honlapokon nem létező emberek, nem létező címen, nem létező történetet mondanak el. Mi a helyzet? Most megint csak beszéljünk őszintén! Tehát az a helyzet, hogy az utódállamok ellenérdekeltek a honosítás sikerében, hiszen a honosítás állítja meg, vagy legalábbis az egyik leghatékonyabb eszköze az asszimiláció megállításának. Száz éve nemzetpolitikai céljuk a magyarság beolvasztása, tehát ellenérdekeltek a honosítás tekintetében, ezért megpróbálják morálisan és a bizalom szempontjából is aláásni a honosítást. Erre ezt a technikát használják, hogy kitalálnak egy történetet, ott egy honlapon megjelentetik, ezt az itteni média átveszi. Bocsánat, hogy ezt mondom, de erre van egy klasszikus vicc, amikor találkozik Schwarz a Weisszel, és azt mondja, te, hallottad, hogy a Grün lánya - hogy szalonképesen mondjam - könnyű erkölcsű? Azt mondja: Te, ne hülyéskedj, nincs is lánya a Grünnek! Hát, magyarázkodjon ő! (*Derültség.*) Tehát ez a magyarázkodjon ő, és mire ennek is utánanéztünk, ennek az APEH-es figurának, hogy ki ez, mi ez, addigra a téma már fölment, le is csengett, és akkor ott volt, hogy életében semmi köze nem volt a magyar honosításhoz, akkor az már lábjegyzeti hírként senkit nem érdekelt. Tehát van egy ilyen aspektus is. Tehát ahol visszaélés volt - hozzáteszem, nem véletlen egyébként, hogy az önkormányzatoktól, a jegyzőktől elvettük ezt a dolgot, mert ott nagy lett volna a kísértés, nem véletlen -, azért 200 állampolgársági visszavonás is volt.

A másik pedig, ha most leszámolom az ilyen típusú csalási kísérleteket és dezinformációs kísérleteket, akkor még mindig van egy erős szegmens, például mondjuk, a ruszinok. Mi a helyzet? Két érdek és két szempont áll egymással szemben. Mondjuk, az a beregszászi magyar, aki tényleg a legnehezebb időben is kitartott a magyarsága mellett, megértem, ha úgy érzi, hogy az a hegyekben élő ruszin miért kap magyar állampolgárságot, amikor összesen pár száz szót tud, az is nehezen érthető, olyan szlávos akcentussal, miközben ő kitartott és a végén ugyanolyan állampolgársága van. Én ezt megértem, de a másik az, hogy a magyar nemzetpolitika szempontjából szerintem döntő jelentőségű, hogy a hozzánk kötődő, az őseik tekintetében a Magyar Királyság állampolgáraiként, a magyar nyelvet valamilyen szinten tudó vagy megtanulni akaró emberek, például most jelen esetben a ruszinság felvehesse a magyar állampolgárságot. Most nem akarok belebonyolódni ezer és egy okból kifolyólag, hogy miért fontos ez, de fontos, és ezért én személy szerint azt gondolom, és én itt és most vállalom a felelősséget ezért, én kifejezetten amellett vagyok, hogy ezeknek az embereknek adjuk ki a magyar állampolgárságot, mert az ellenségeink már nem lesznek, és a jövő szempontjából is fontos az, hogy minél többen kötődjenek hozzánk.

A CEU tekintetében - természetesen megkímélem a bizottságot a politikai panelektől - két megjegyzést engedjen meg, képviselő úr. Az egyik az, hogy a CEU semmilyen analógiában nincsen például, mondjuk, a Sapientióval vagy a II. Rákóczi Ferenc Főiskolával. A helyzet az, hogy például a Sapientia egy alapítványi egyetem Romániában a román törvények szerint, nem egy magyarországi egyetemnek a romániai működése. Tehát itt nincs analógia a kettő között. A másik megjegyzésem pedig, amit például pont Victor Ponta mondott, szerintem az ő kijelentése, hogy Romániában is ezt meg kéne vizsgálni, az nem a magyar intézményekre vonatkozott, hanem arra, hogy az ő életüket is a Soros-féle szervezetek nehezítették meg.

ELNÖK: Így van!

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Tehát amit Ponta mond, az a magyar kormány támogatása melletti nyilatkozat, hogy bizony-bizony függetlenül attól, hogy jobboldal vagy baloldal, de a román baloldalnak is van elszámolnivalója Soros úrral és intézményeivel, és ezért Ponta, miután a saját bőrén tapasztalta, megjegyzem, hogy mit jelent a Soros-befolyás Romániában, ezért ráérezett arra, hogy az ő szempontjukból is szerencsés dolog lenne ezt a kérdést megkapargatni. Tehát még egyszer, Victor Ponta nyilatkozata nem a magyar egyetemek elleni fenyegetés, hanem azon befolyással szembeni fellépés, ami Magyarországhoz hasonlóan őket is fenyegeti Romániában. És egyébként Ficónak a szervezetek átláthatóságáról való nyilatkozata is pontosan ugyanez, nem a magyar ügyeknek a magyarországi támogatását akarja látni, mert ezt láthatja egyébként, hiszen ez nyilvános, hanem az olyan típusú szervezetekét, mint a Helsinki Bizottság és a Transparency International.

Itt még egy dolgot hadd tegyek hozzá! Azok a magyar szervezetek, amelyek Magyarországtól támogatást kapnak, ezek a támogatások először is nyilvánosak - arra majd még kitérek, amit a BGA-val kapcsolatban mondott képviselő úr, van benne igazság egyébként -, de ezek a támogatások nyilvánosak, és ezek a magyar szervezetek nem tartják problémának azt, hogy az nyilvános, hogy őt a magyar állam támogatta. Sőt, miután ezek etnikai magyar szervezetek, a magyar közösség, az ottani magyar közösség szempontjából az egy kifejezetten pozitív üzenet, hogy őket a magyar kormány támogatásra méltónak tartja. Tehát én még egyetlen külhoni magyar szervezetet nem láttam, akinek probléma lenne az, hogy látható és tudható, hogy ő a magyar államtól milyen támogatást kap. Tehát szerintem sem a Ponta-, sem a Fico-nyilatkozat nem a magyarsággal szembeni fenyegetés volt, hanem a Soros-féle hálózattal szembeni védekezésnek a deklarálása.

Abban 100 százalékig igaza van képviselő úrnak, hogy nagyon súlyos problémák vannak főleg Ukrajnával és Romániával kapcsolatban, és Szlovákiával is vannak megoldatlan problémák, de itt hadd mondjam azt, hogy mi, amikor van egy helyzet, abból megpróbáljuk kihozni azt, amit lehet. Az összes problémát nem fogjuk tudni megoldani, mindig ott kell előrelépni, ahol arra egy rés és lehetőség nyílik. Itt majd mindjárt továbbmegyek, mert a kérdezés sorrendjében szeretném válaszolni, ezt csak itt jelzésszerűen mondtam, mert utána Ukrajnában a magyarellenes vagy a magyarságot fenyegető törvények tekintetében külön még kitérnék arra, ami Ukrajna vonatkozásában van.

Bocsánat, ezt akartam még mondani a BGA-val kapcsolatban, hogy legyen még átláthatóbb, én ebben abszolút partner vagyok. Amit szeretnék leszögezni, hogy a Bethlen Gábor Alap által támogatott szervezetek támogatása, összege, szerződése abszolút nyilvános minden tekintetben, minden részletében, következképpen ez bárki által megnézhető. Ha jól értem, a probléma az, hogy komplikált megnézni a honlapon, hogy pontosan ki, milyen támogatást kapott. *(Szávay István: Nem lehet megtalálni.)* Én abban partner vagyok, hogy kérjük meg Erdélyi Rudolf urat, hogy még átláthatóbb formában szerkesszék meg a honlapot.

Itt csak azt szeretném leszögezni, hogy nincs olyan kormányzati szándék, hogy bármit titkosítsunk. Egyébként, ha titkosítani akarnám, akkor megvan annak a módja, hogy egy titkosított kormányhatározatot hozok vagy hoz a kormány, és akkor ezzel kész. Ezek nem ilyen természetű dolgok. Beadta a pályázatot, a pályázata nyert, a szerződés, a támogatás összege, a szervezet, minden nyilvános, teljesen észszerű, hogy tegyük úgy, hogy az érdeklődő nehézség nélkül meg tudja nézni, hogy melyik

szervezet, milyen támogatást kapott. Ezúton is akkor Árpád, kérlek, hogy a Rudinak szóljal, hogy prompt szerkesszék meg, vagy ha itt van, akkor még jobb, most szólunk neki. *(Közbeszólások a vendégek részéről: Nincs itt.)* Akkor valaki mondja meg neki, hogy legyen átláthatóbb, teljesen egyetértek vele.

A CÖF tekintetében: tudtommal semmilyen támogatást nem kapott, és én azt sem hallottam, hogy kért volna. *(Szávay István: Na, ezt meg fogom nézni.)* Ha megtalálja. *(Derültség.)* Viccen kívül, ez vicc volt egyébként. De a helyzet az, hogy nem kapott támogatást és tudtommal nem is kért. *(Potápi Árpád János: Nem.)*

Az RMDSZ-szel kapcsolatban és az Erdélyi Magyar Néppárttal kapcsolatban megint az a helyzet, hogy én azt szeretném, hogy minél inkább teljes együttműködés legyen, de én nem tudok senkit semmire kényszeríteni. Némi pressziót tudok kifejteni, üdvös rábeszélést tudok csinálni, de nem tudok kényszeríteni senkit semmire. Végül is az RMDSZ és a Magyar Polgári Párt között létrejött az együttműködés. Nem titok, hogy az Erdélyi Magyar Néppárt kötődik a Fidesz–KDNP-szövetséghez, hogy mást ne mondjak, Tőkés László a KDNP listáján jutott be az Európai Parlamentbe, tehát ezért azt nehéz állítani, hogy bennünk egy ellenérzés lenne az Erdélyi Magyar Néppárt iránt. Bocsánat, hogy ez most egy kicsit hosszabb lesz, de azt gondolom, ez tényleg nagyon fontos, mert végül is Erdély a legfontosabb nemzetrész, és ezért az RMDSZ-szel kapcsolatos álláspontunkat szeretném világossá tenni.

Én világ életemben az RMDSZ-szel való kiegyezés híve voltam a személyes kötődésektől függetlenül, és meg is mondom, hogy miért. Azért, mert ha az RMDSZ kiesne a bukaresti parlamentből, akkor oda nem egy másik magyar párt fog bekerülni, hanem senki, ennek a következménye pedig az lenne, hogy az erdélyi magyar értelmiség előbb-utóbb ideológiai alapon beolvadna a román pártokba, a székelyföldi polgármesterek forráshoz szeretnének jutni, ezért valamelyik, hogy úgy mondjam, bojár feudális láncba a fanarióta hagyományok alapján betagozódna, hogy valahogy pénzhez jusson, és ezzel véget ért a magyar érdekképviselet. Ezért nem fogadható el az RMDSZ-szel szemben olyan politizálás, ami veszélyeztetheti a parlamenti képviselőtünket.

Ezt azért fogalmaztam ilyen bonyolultan, mert ha van, mondjuk, egy székelyföldi falu színmagyar lakossággal, akkor tőlem harcoljanak, ahogy akarnak, mert oly mindegy, hogy melyik magyar párt nyeri, mindenképpen magyar polgármester lesz, de mondjuk, parlamenti választásokkor, amikor borotvaélen áll a parlamenti küszöb, akkor nem engedhető meg, hogy a magyar párttal szemben induljanak, mert nincs reális esélye, hogy bejusson a parlamentbe, elvisz valamennyi szavazatot, és ezzel kiütheti a magyar érdekképviseletet Bukarestben. Ugyanez igaz az önkormányzati választásoknál, azoknál a településeknél, ahol kisebbségben vagyunk, mert ha ott egymásnak esünk mint magyarok, akkor például Erdély esetében a román pártok megnyerhetik az adott településen a választást. Ezért mondom azt, hogy ahol nem biztos a magyar képviselő, ott nem engedhető meg az egymással szemben való indulás.

És ha már itt tartunk, nem akarom elhallgatni azt, hogy elfogadhatatlannak tartom ezt, amikor egyébként püspök úr Szilágyi Zsolttal az oldalán Nagyváradon célzott arra, hogy az RMDSZ-t nem hajlandó támogatni, és a célzásából úgy tűnt, hogy a Mentsük Meg Romániát típusú pártot támogatná. Szerintem ez elfogadhatatlan, akárhogy is az én pártomban van az Európai Parlamentben, akárhogy is baráti szálakkal kötődöm Toró Tiborhoz és így tovább, ez elfogadhatatlan, mert semmilyen körülmények között nem megengedhető, hogy ne a magyar pártra szavazzon egy erdélyi magyar akkor, amikor egyedül annak a pártnak vagy szövetségnek van esélye bejutni a bukaresti parlamentbe, és ebben a szituációban

nyilvánvaló, hogy minden rendelkezésemre álló eszközzel az RMDSZ-MPP kampányát segítettem, mert nekik volt esélyük bejutni.

Abba a kérdésbe én nem bonyolódnék bele, hogy miért nem vették be az Erdélyi Magyar Néppártot, vagy miért nem tudott az Erdélyi Magyar Néppárt olyan viszonyulást fölmutatni, hogy bevegyék, mert ez megint meghaladná a bizottsági ülésünket, és ez közvetlenül nem az én kompetenciám. Én csak azt tudom mondani, hogy néha az az érzésem, de ez a munkámmal együtt jár, hogy nem nemzetpolitikai miniszter vagyok, hanem pszichiáter, amikor megpróbálom ezt összeboronálni, de ilyen az élet.

Tehát összefoglalva, egy dolgot tudok mondani, én mindig azon voltam, egyébként minden külhoni magyar szervezet esetében, hogy minél inkább egyben induljanak, és minden eszközt megadtam annak és segítséget, aki kompromisszumkész volt arra, hogy legalább a választásokon együtt menjenek. Ez nem azt jelenti, hogy nekik tarokkpartira kell összejárni, de azt igen, hogy amikor együtt van esélyük bejutni a parlamentbe, megszerezni egy polgármesteri helyet, mondjuk, Marosvásárhelyen vagy Szatmárnémetiben, akkor ott egységben kell lenni, és nem engedhető meg a személyes okokból kifolyólag való széthúzás.

Képviselő úr, itt van még egy másik dolog, hogy egy csomó olyan személyes dolog van a határon túli magyar vezetők között is, amikor politikailag észszerű lenne az együttműködés, de személyes okokból kifolyólag nem megy. Hogy mondjam? Túl vagyok azon, hogy én taktikázzak. Kárpátalján is az a helyzet - az én kezem benne volt abban -, hogy ott volt az UMDSZ és ott volt a KMKSZ, a helyzet az, hogy Gajdos úrral nem az volt a probléma, hogy milyen baloldali pártokhoz kötődött az ukrán politikában, hanem egyéb problémák voltak. Én ragaszkodtam ahhoz, hogy Gajdos szálljon ki ebből, mert vele nem lehetett megállapodni, de én beszéltem Kovács Miklóssal többek között, hogy adja át a helyét másnak a KMKSZ élén, hogy ne legyen személyi akadály a együttműködésnek. Kovács Miklóst én egy igaz magyar embernek tartom, egy tiszta embernek, egy entellektüelnek, de egész egyszerűen az ő mentalitása nem volt alkalmas arra, hogy ez az egység, a szükséges egység létrejöjjön, s akkor azt kellett csinálni, hogy mind a két szervezetnek az első számú emberének hátra kellett lépni. Ott végül is szerencsésen alakult a dolog, és képviselő úr is láthatja, hogy az UMDSZ megfelelő támogatást kap a magyar kormánytól, és miután a két szervezet együtt tud működni a legfontosabb kérdésekben, ebből kifolyólag olyan eredményt hoztak Kárpátalján, ami korábban elképzelhetetlen volt, és én az összes határon túli szervezet esetében hasonlóképpen vagyok, egyébként a személyes szimpátiámtól függetlenül.

Horvátország tekintetében, a MESZ esetében emlékezetem szerint 50 millió forintos támogatást kaptak. Így van, Árpád? (*Potápi Árpád János: Igen.*) Nem rajtam múlik (*Potápi Árpád János közbeszól.*), de az 50 millióra emlékszem.

Potápi Árpád János válaszáda, reagálása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Ministerelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): (*Mikrofon nélkül.*) A MESZ, illetve a HMDK szembenállása közel egy évtizedre tekint vissza. Tavaly szeptember 11-én, ha jól emlékszem, volt a választás, az időközi vagy előrehozott választás.

ELNÖK: Államtitkár úr, a mikrofont kérem, kapcsolja be.

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS államtitkár (Ministerelnökség, Nemzetpolitikai Államtitkárság): 2016. december 14-én a zágrábi Kisebbségi Tanács hozott egy döntést, amelyben a 2016-os, még visszalévő 238.000 kunás támogatást leállította a

MESZ részére, valamint kötelezte őket, hogy pontosan 1.097.693 kunát - ez körülbelül 50 millió forint - fizessenek be 30 napon belül. E döntés következtében a MESZ három évig - 2017-re, 2018-ra és 2019-re - nem is pályázhat a Kisebbségi Tanács pályázataira, ezt egyébként január 31-én írásban is megtették.

Addig a mi álláspontunk az volt, hogy a HMDK-t azért is támogatjuk, mert nem részesültek horvátországi támogatásban, és legalább kompenzáltuk azokat a támogatásokat, amelyeket a másik szervezet megkapott. Most én azt gondolom, valamennyit még kell várunk annak érdekében, hogy a MESZ körüli dolgok teljes mértékig tisztázódjanak. Én magam is egyébként még a választás előtt jó fél-egy évvel ezelőtt, vagy már több is, mint egy éve voltam ott Kárpátalján, MESZ-es vezetőkkel is tárgyaltam. Nem láttam annak esélyét, hogy a két szervezet esetlegesen közös listán tudjon indulni, illetve közösen tudjanak előre lépni, de azt viszont elképzelhetőnek tartom, hogy a következő évi helyhatósági választásokon akár járási szinten, helyi szinten a szervezetek össze tudjanak fogni annak érdekében, hogy a járások első embereit tudják adni; ezt nem tartom kizártnak. Azt gondolom, hogy amikor ezek az ügyek megoldódnak, akkor a támogatásban is, esetlegesen a MESZ felé is tudunk lépni, viszont ezeket az ügyeket le kell zárni addig.

Még volt egy kérdésem nekem, egy konkrét, a dublini, illetve Cork-i 3 millió forintról. Megmondom őszintén, nem tudom, mi az oka, hogy miért nem kapták meg ezt a támogatást, meg fogom nézni. Nekem egyébként nem jelezték ezt vissza, tehát én nem kaptam tőlük, ha képviselő úr tud ilyen levelet, elküldheti nekem, talán figyelmetlen voltam, és akkor próbálunk egy kicsit magasabb összeget adni annak érdekében, hogy az ideai támogatásokat is meg tudjuk adni. Köszönöm.

Dr. Semjén Zsolt további válaszadásra, reagálása

DR. SEMJÉN ZSOLT miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter: Köszönöm szépen. Még gyorsan néhány dolog. *(Mikrofon nélkül.)*

Tehát amit Szávay képviselő úr és L. Simon képviselő úr is mondott, a nagy egyesülés kapcsán, igazuk van a román propaganda tekintetében, ez sem új, nagyjából mindig ezt csinálták. És az is úgy van egyébként *(Jelzésre bekapcsolja mikrofonját.)*, hogy még Ceaușescu-időkből is a kommunista hatóságok és a vasgárdista emigráció koordináltan lopta ki a könyvtárakból az Erdély történetével kapcsolatos dolgokat, olyan esetben, hogy Romániában kivégezték volna, ha visszamegy, de ez nem akadályozta meg őket abban, hogy koordinatív módon tüntették el a magyarság mellett szóló és Erdély hiteles története mellett szóló dolgokat. Valóban döntő fontosságú saját magunk számára is, a külhoni magyarság számára is és a világ számára is bemutatni a 100 évvel ezelőtti történeteket.

Van az MTA-n belül egy csoport, amit a románok meg is támadtak tudományosan álcázott módon. Nyugat-Európában is, a tengeren túl is, Magyarországon is, a Kárpát-medencében is fontos, hogy egy koherens programsorozatot hirdessünk és bonyolítsunk le a történelmi valóság és annak következményei hiteles bemutatása vonatkozásában. Gyulafehérvárral kapcsolatban a hangsúlyt arra kell helyezni, hogy a gyulafehérvári nyilatkozat betartását követelni, amiből gyakorlatilag semmit nem tartottak be a románok, amit a gyulafehérvári nyilatkozatban megígértek. Ráadásnak ezt részükről nehéz támadni, hiszen semmi mást nem kell csinálni, csak a gyulafehérvári nyilatkozatot fölmutatni, és akkor azt mondani, hogy kedves román testvérek, akkor ez, meg ez, meg ez hol van. *(L. Simon László távozik az ülésteremből.)*

A képviselő úr pont most megy el, épp azt akartam mondani, hogy beadhatná újra a javaslatát. Van Várpalotán egy Trianon Múzeum, de mindenképpen az új múzeumkoncepcióval kapcsolatban, ugye, ott van a múzeumi negyed is a Ligetben, és

annak egy átgondolásakor, hogy mi, hova kerüljön, hol legyen a végleges helye, ott mindenképpen egy nagy, tehát egy grandiózus Trianon-múzeumot kell csinálni. Amit most mondok, a következő mondat egy teljesen személyes álláspont, és nem akarom azt a látszatot kelteni, mintha ez kormányálláspont lenne. A személyes álláspontom, amit a kormány felé is javasoltam és javasolni fogok, hogy például Vajdahunyad várában lehetne csinálni egy igazán komoly Trianon-kiállítást, már csak a helyszín és az épület jellegéből kifolyólag is, és a Citadellában pedig egy magyar kálvária kellene, vagy ha tetszik, akkor egy magyar Jad Vasem azoknak az áldozatnak az emlékére, akiket a magyar történelem folyamán pusztán azért gyilkoltak meg, nyomorítottak meg és tettek tönkre, mert magyarok voltak, a Délvidéken lemészároltuktól kezdve, a Duna-deltában elpusztultakon át, a Gulágokban meghaltakig. Itt megköszönök minden támogatást, és azért kell L. Simon László - rutinosan lelépett -, mert pont ő az, aki leginkább a múzeumi ügyekben kompetens módon tud segíteni, de kormánypárti, ellenzéki képviselőtársaink segítségét köszönjük. *(Sneider Tamás távozik az ülésteremből.)*

A pápa, a Szentatya romániai útja tekintetében természetesen a Szentszéknél is megtettük a lépéseket, felhívva a figyelmet arra, hogy milyen meghasonlást okozna a Szentatya részvétele. Hozzáteszem - és itt a nagykövetünk, Habsburg Eduárd kitűnően eljár a Szentszéknél a megfelelő információk továbbításában, én magam is egyébként a nuncius úrral, Parolin bíborossal, a Szentszék államtitkárával, kvázi miniszterelnökével, vagy Gallagher érsekkel, a Szentszék külügyminiszterével is beszéltem erről. Azt tudom mondani, nincs szándék arra, hogy a pápa 2018-ban vagy az azt megelőző vagy az azt követő évben Romániába menjen. Azt is meg kell mondanom, hogy ismerve a jelenlegi Szentatya, Ferenc pápa spontaneitását, számos olyan út volt, ami nem a Szentszék gondos előkészítése alapján történt, hanem a pápa intuíciója alapján. Ezért én most nem mondhatom 100 százalékra azt, hogy a pápa biztosan nem fog valahova elmenni, vagy biztosan el fog valahova menni, nemcsak azért, mert én nyilvánvalóan nem mondhatom, meg nem is tudhatom, hanem az az érzésem, hogy a Szentszék apparátusa sem tudja minden esetben, de a lényeg az, hogy a szükséges lépéseket, a szempontokat és a történelmi tények ismeretét eljuttattuk a Szentszékhez.

Megint csak az igazsághoz tartozik, hogy a nem magyar nemzetiségű, román latin katolikus püspökök is azon az állásponton voltak nyíltan, hogy a pápa ne menjen Romániába, mert ez a román katolikusságban egy olyan meghasonlást okozna, tekintettel a magyarokra, hogy ezt ők sem támogatják. És az is fontos, hogy Róma tisztában legyen azzal, hogy például a görögkatolikus románság esetében, miután az ingatlanrendezés és a restitúció ott sem történt meg, ebből kifolyólag semmilyen szempontból nem lenne szerencsés, magyar szempontból meg végképp elfogadhatatlan lenne egy ilyen típusú látogatás, mert nyilvánvalóan a románok arra használnák ki, hogy mintegy a pápával akarnák legitimálni mindazt, ami történt. Ezeket a szempontokat részint az erdélyi magyar püspökök, részint a mi nagykövetségünk is, és ami rajtam áll személyesen, azt is megtettük a Szentszék felé.

A továbbiakban még néhány dolgot tudnék mondani, de miután ha ezt most itt elmondanám, ez körülbelül olyan lenne, mintha egyenes adásban eljuttattam volna a román Külügyminisztériumba, ezért négy szemközt szívesen elmondok még néhány szempontot, de az a kérésem, a képviselők értsék meg, hogy nem minden dolog olyan természetű, ami egy ilyen bizottsági ülésre tartozik.

Csángó ügyben két dolgot tudok mondani, az egyik az, hogy a Pedagógusok Szövetsége látja el a magyartanítást, a Csángómagyarok Szövetsége tudtommal nem kért most ilyet. Árpád? *(Potápi Árpád János: Nem.)* De a helyzet az, hogy miután ott is megemeltük mindenkinek a támogatását, úgy látom, hogy helyreállt a béke a

csángó szervezetek között. Megint aktív pszichiáterként többször fogadtam az összes érdekelteket, és részint, mondjuk úgy, hogy empatikus adottságaim és a megnövekedett költségvetési támogatás együttes hatásaként, úgy tűnik, hogy a béke helyreállt.

Egyébként szerintem az a helyes, legalábbis főszabályként, ha a Pedagógusok Szövetsége tanítja a magyarórákat, részint, mert testhez állónak tűnik a józan ész alapján, részint pedig ott azért elszámolási dolgok voltak. Nem azt állítom, hogy eltűntek pénzek, de a helyzet az, hogy miután ezek közpénzek, ezért bizonyos elszámolási fegyelemnek lenni kell, és a Pedagógusok Szövetsége precízen számol el a megtartott órákkal, de ott is abba az irányba vittük a dolgot, hogy mindenki az érdeklődési terének megfelelően dolgozzon, és minden jó programot támogatunk.

Akkor itt jutunk el oda, amit az előbb csak megpengettem, de nem fejeztem be. Az Ukrajnával való problémáknál teljes mértékben igaza van képviselő úrnak, nagyon súlyos magyarellenes akciók készülnek, amikre persze ők mindig azt mondják, hogy ez nem a magyarok ellen, hanem az oroszok ellen irányul, csak az a helyzet, hogy szerintem az se helyes egyébként, hogy direktben az oroszok ellen irányulnak, de az meg végképp nem helyes, hogy ennek mi magyarok vagyunk az áldozatai. Nekem nem tisztem, hogy most az egész ukrán ügybe belebonyolódjanak, én nyilvánosság előtt is elmondtam, hogy nem egy fekete-fehér ügy ez az egész ukrán-orosz konfliktus, és mi se ukránpártiak nem vagyunk, se oroszpártiak nem vagyunk, hanem mi magyarpártiak vagyunk, de az tényleg végképp elfogadhatatlan, hogy egy olyan konfliktus következményeit nyögjük, amihez semmi közünk.

Nem a magyarság vette el 20 millió oroszától a nyelvi jogait a majdani események után, és a magyarságnak semmi szerepe nem volt abban, hogy a Krím orosz fennhatóság alá került. Ehhez képest azzal az ideológiával, hogy az oroszokkal szemben lépnek fel, ennek az ostorhegye végül is mindig a kis maroknyi magyarságon csattan, először ugyanígy az ukrán nyelv tekintetében, ugyanígy állampolgársági ügyben, és ha már megengedtem magamnak azt, hogy a nem túl diplomatikus és elegáns nyelvet, de a magyar nyelv kifejezőerejéből kifolyólag a csesztetés szót használtam, a helyzet az, hogy ezt most is fönntartom, amit az SBU csinál, az csesztetés.

Persze mi is megteesszük a védelmi lépéseket, de a helyzet az, teljesen egyetértek képviselő úrral, hogy van egy pont, ahol azt kell mondani, hogy mi minden létező gesztust megtettünk az ukránoknak, minden létező gesztust; megjegyzem egyébként, hogy Antall József kormánya idején Magyarország ismerte el elsőnek Ukrajnát. Az oltóanyagtól kezdve az ukrán gyerekek táboroztatásán át, a vízumügyben való zászlóvivő szerepünkig mi mindent megtettünk, és a gesztusokért nemhogy nem gesztust kapunk, hanem a legdurvább magyarellenes csesztetést. És én is azt gondolom, hogy van egy pont, ahol azt kell mondani, hogy a mi hozzáállásunk is változhat ebben az ügyben, ha az ő hozzáállásuk nem változik.

Azt meg már-már tragikomikusnak tartom - ez a jó kifejezés -, amikor Porosenko elnök egy kanadai állampolgárság miatt valakit megfoszt az állampolgárságtól és ezáltal a pozíciójától, hiszen - megpróbálok most diplomatikusan fogalmazni - el tudom képzelni, hogy a jelenlegi és szinte a mindenkori ukrán kormány tagjainak is van néhány állampolgársága, sőt valószínű, hogy több is. Sicher was sicher, már korábról egy orosz, biztos, ami biztos, és van még néhány kanadai, amerikai és izraeli és még lehet mindenféle. Ezért tehát az ő szempontjuktól is szerintem ez egy vékony jég, amikor erre hivatkozva próbálnak politikai leszámolást csinálni, mert azért ez vice versa működhet.

Itt még egy dolgot akartam Szlovákiával kapcsolatban, csak a tények kedvéért, hogy Szlovákiában a magyar állampolgárságtól megfosztottak, tehát azok a szlovák állampolgárok, akiktől elvették a szlovák állampolgárságot, azok közül összesen 5

százalék magyar. Tehát itt előállt megint az a paradox helyzet szlovák szempontból is, hogy ellenünk hoztak valamit, ami 95 százalékban olyan echte szlovákokat sújt, akiknek semmi közük a magyar ügyhöz, csak Nyugat-Európában dolgozva megkapták, mondjuk, a német, a brit stb. állampolgárságot. Ezért azt gondolom, hogy a jó gazdasági kapcsolatok, a V4-ekben való együttműködés, az, hogy Csehország is lehetővé tette a kettős állampolgárságot és az, hogy 95 százalékban szlovákokat sújt, ez megalapozza azt, hogy azért előbb-utóbb Szlovákiával meg kell tudnunk állapodni állampolgársági ügyben.

Még Ukrajnával kapcsolatban, a nyugdíjügy tekintetében: azért ez sem egy olyan egyszerű dolog, és itt is rengeteg mendemonda van. Tehát itt a helyzet az, hogy Mészáros József elnök urat, aki a nyugdíj főigazgatója, megkértem, hogy ennek részletesen nézzen utána. Először is ez még a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság között kötött megállapodásból következik, a megváltoztatásához a két fél együttes szempontja szükséges. Nagyon sokan vannak azért olyanok, akiknek valamennyi munkaviszonyuk volt Magyarországon, átjártak dolgozni. Tehát ez sem olyan fekete-fehér, csak azt szeretném jelezni képviselő úrnak, hogy a nyugdíjintézetnél dolgoznak azon, hogy pontosan mekkora szám ez, hányan vannak, hogy vannak, érdemes-e az ügyhöz hozzányúlni, kérdés. Megjegyzem csak nagyon halkán, hogy a kárpátaljai magyar szervezetek azt kérték, hogy ne piszkáljuk a dolgot még akkor se, ha vannak benne fonák helyzetek. Egyébként megjegyzem, állampolgársági ügyben is azt kérték, hogy ne piszkáljuk a dolgot, mert nekik az nem jó.

Tehát itt, mindent összerakva, dolgozunk az ügyn, a tényadatok ismeretében - ez rövidesen meglesz - képviselő úrral is szívesen átnézzük, hogy mik a valós adatok, és nézzük meg. Csak itt megint azt kell mondanom, ugyanúgy, mint az állampolgárságnál, hogy van egy bizonyos költség, ami bevállalható, nézzük meg, hogy ez azon belül van vagy azon kívül, és mielőtt bármit csinálunk, tartsuk magunkat ahhoz az elvhez, hogy a kárpátaljai magyar vezetők véleményét hallgassuk meg. Tehát nézzük meg, hogy mi a számszaki valóság, mi a jogi helyzet, hiszen ez egy kétoldalú megállapodás, amit egyoldalúan nehéz felmondani, a másik pedig, hogy hallgassuk meg a kárpátaljai vezetők álláspontját, és utána döntsünk. Szívesen veszem, ha képviselő úr is átnézi velem a számokat és az adatokat.

Még kettő: Szerbia vonatkozásában én ezt kicsit másképp látom. A helyzet az, ha Pásztor elindult volna, akkor Vučić nem nyert volna első fordulóban. Nekünk szerintem érdekünk Vučić győzelme, meg is mondom, miért. A helyzet az, hogy Vučić elnök úrral meg lehet állapodni, és nekünk létfontosságú nemzetpolitikailag a szerbekkel való jó együttműködés. Nem pusztán a vajdasági magyarok szempontjából, de úgy is. Zárójelben jegyzem meg, ha Szerbia nem akarná, be tudna tartani a tekintetben, hogy magyar támogatások menjenek Vajdaságba és így tovább, de most nemcsak azért érdekünk a Vučić elnök úrral való szoros együttműködés, mert ez a vajdasági magyaroknak jó, hanem azért, mert Szerbia az az ország, ahol demonstrálni tudjuk azt, hogy úgy mondjam, a kisantant gyűrűje áttörhető. Ha Szerbiával nem volnánk ilyen jó viszonyban, akkor megint az lenne, hogy tessék, a magyarok egyetlen szomszédjukkal sem tudnak békében lenni.

Nem állítom azt, hogy Szerbiával minden 100 százalékosan rendben van, bár megjegyzem, a kulturális autonómia tényleg megvalósult, az egy más kérdés, hogy finanszírozási probléma van, de ez nem azért van, mert politikailag betartanak a magyar kulturális autonómiának, hanem általános költségvetési probléma van Belgrádban, és másra sincsen. Tehát más célokra sincsen pénzük, de a helyzet az, hogy a pénzt hozzátesszük, de jogilag nem akadályozzák érdemben a magyar kulturális autonómia működését, nem akadályozzák azt, hogy magyar gazdasági

támogatás menjen Vajdaságba, és nyilván értelemszerűen elsősorban a magyarságnak, nem akadályozzák a magyar állampolgárság kiadását és így tovább. Tehát ez számunkra egy érték, és ebben Vučić-csal meg lehetett állapodni.

Megjegyzem, hogy ezen túlmenően - és erre próbáltam utalni -, ha az egész Kárpát-medencét nézem, akkor az egy döntő fontosságú érv, hogy föl tudjunk mutatni egy olyan érvet, ami azt mondja, hogy kérem, az utódállamokkal való megbékélés nem rajtunk múlik, mert lehet, hogy Romániával viták vannak, lehet, hogy Ukrajnával viták vannak, mondjuk Szlovákiával is vannak viták - bár az ővelük azért egészen más és rendezettebb a kapcsolat -, de nézzék meg, az a Szerbia, amelyik Milošević idején a legborzalmasabb állapotokat mutatta, azzal ma együtt tudunk működni, egy csomó mindenben előre tudtunk lépni, és nézzék meg, hogy ez Szerbiának nemhogy nem ártott, hanem javára vált, a Vajdaságban élő szerbségnek ez javára vált. Tehát a szerb-magyar jó kapcsolatnak az üdvös hatását az egész Kárpát-medencei magyarság kamatoztathatja, és ennek van egy olyan szegmense is, hogy azt támogassuk, akivel együtt tudunk működni. Nem vitatom azt, hogy ennek - persze a vajdasági magyar társadalom is megosztott, mint minden magyar társadalom, sőt, mint minden társadalom, de - összességében, össz-nemzetpolitikai szempontból a magyarságnak érdeke az, hogy az a politika, amit Vučić elnök úr képvisel, az Szerbiában meghatározó legyen, következésképpen az ő támogatása, akár demonstratív támogatása kamatozik az egész magyarság számára még akkor is, ha ennek van költségvonzata a magyar közösségen belül. És miután megnyerte a választásokat, első fordulóban megnyerte a választásokat, Zenta ide, Zenta oda, azt gondolom, tényleg azt gondolom, hogy ez egy sikeres és helyes dolog volt.

Az utolsó, hogy nem várt sikert értünk el, ez a székely műhold. A nemzeti önbecsülésem dagad, hogy a székely gimnazisták székely műholdat készítettek. Kicsit székelyesnek tűnik a dolog azért. (*Derűtség.*) Én még nem láttam, de ha megkapjuk az erre vonatkozó dolgot, akkor ez olyan perspektívákat rejt, hogy mi szívesen támogatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm miniszterelnök-helyettes úr viszonzásait. (*Jelzésre:*) Szávay képviselő úr egy mondatot kért, egy rövid mondatot, de ha lehet, akkor nagyon rövid legyen az a mondat, jó?

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Egy percet mutattam, de akkor megcsinálom így.

ELNÖK: Én egy mondatot értettem.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Kétmondatnyi reflexiót csak szabadjon! Nagyon szépen köszönöm a nagyon kimerítő válaszokat, és most, ha akartam volna, sem találtam volna olyan kérdést, amire nem tért ki miniszterelnök-helyettes úr, tényleg köszönöm, mert sok mindent kérdeztem, de talán nem voltak súlytalan kérdések, úgyhogy örülök, hogy ennyi mindent itt át tudtunk beszélni.

Két dologra csak egy-egy mondat erejéig hadd reflektáljak! Azt kifejezetten örömmel hallottam, hogy Ukrajna kapcsán akkor ezek szerint talán valamiféle paradigmaváltás lesz a kormányzati politikában, mert azt hiszem, hogy most már eljutottunk idáig. Mi már egy ideje mondjuk, hogy eljutottunk idáig, lehet, hogy még egy kicsit hamarabb mondtuk, hogy eljutottunk idáig, mint ahogy azt önök gondolták, de örülök neki, ha ez a szemlélet most már megjelenik a kormányon belül is. Én bíztatom miniszterelnök-helyettes urat, hogy ezt határozottan képviselje akár, mondjuk, a Külügyminisztériummal szemben is, mert most már azért valamilyen cselekvésnek, azt hiszem, sajnos itt van az ideje.

A másik, amire egy mondatot hadd tegyek, csak hogy legyen világos most Szerbiával kapcsolatban, de Szerbián túlmutatóan. Az, hogy a kormány arra törekszik, hogy a környező országokkal minél jobb kapcsolatokat kiépítsen, az legyen nagyon világos, hogy az természetesen egy általunk is természetesen támogatott és egy olyan dolog, amivel nyilvánvalóan egyetértünk. Az, hogy ez Szerbia esetében jobban működik, ezt is látjuk. Azt, hogy ennek vannak önmagán túlmutató eredményei, amit ön mondott miniszterelnök-helyettes úr, ezt is látjuk, ebben is egyet tudunk érteni. Én nem ezt kifogásoltam, csak arra szeretném ismét felhívni a figyelmet, hogy hallgassanak meg másokat is, ne csak Szerbia, mások kapcsán is. El lehet mondani, hogy kiválóak a nemzetiségi jogok meg a kulturális autonómia, egyebek, ha önök leülnének néha másokkal is beszélni, vagy elolvasnák Bozóki Antal új könyvét, ahol leírt egy pár olyan dolgot, ami nem olyan kiváló, hogy hogyan akadályozzák még mindig akár a vagyon-visszaszármaztatást, akár a nyelvi jogok érvényesülését, a hivatalos nyelvhasználatban a magyar nyelvi úrlapok meglétét, és azért lehetne sorolni itt még olyan dolgokat, amivel éppen lehetne mit kezdeni, csak itt az kell, hogy néha álljanak szóba olyanokkal is, akik nem feltétlenül a hatalom berkein belül vannak az ottani magyar közösségen belül, és akkor lehet, hogy meglátnak olyan dolgokat is, amiket így Budapestről első látásra nem feltétlenül, és éppen lehetne rajta javítani akár Szerbia, akár más magyar közösségek esetében. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Még egyszer megköszönöm miniszterelnök-helyettes úr jelenlétét, tájékoztatóját, államtitkár úrnak, miniszteri biztos úrnak is. További sikeres, jó és áldásos tevékenységet és munkát kívánunk mindannyiuk számára! Köszönjük szépen.

Egy perc szünetet tartanánk, amíg elbúcsúzunk, és utána azonnal folytatjuk, tisztelt képviselőtársaimat várom azonnal vissza. *(Petneházy Attila távozik az ülésteremből.)*

(Rövid szünet.)

Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslat

Képviselőtársaim! Folytatjuk bizottsági ülésünket. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a bizottsági ülés hátra levő részében Petneházy Attila képviselő urat Bóna Zoltán képviselő úr fogja helyettesíteni.

Rátérünk a második napirendi pontunkra, a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló T/15381. számú törvényjavaslatra, döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdése alapján. Vitához kapcsolódó bizottságként írásban kell bejelentenünk, hogy a költségvetési törvényjavaslat mely szerkezeti egységei vonatkozásában folytatunk le részletes vitát. Azt javaslom, hogy az összefüggésekre tekintettel és szokásainknak megfelelően a törvényjavaslat egészére jelentkezzünk be, tehát az 1-78. §-ra és az 1-9. számú mellékletekre.

Határozathozatal

Kérdezem, hogy van-e esetleg valakinek kérdése, észrevétele ehhez a javaslatához. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor kérem, hogy szavazzunk. Aki támogatja, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Mindannyian, egyhangúlag.

Bejelentem, hogy a bizottság egyhangúlag megszavazta azt a javaslatot, hogy a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat egészéhez kapcsolódunk. Köszönöm szépen.

Egyebek

Harmadik napirendi pontunk az egyebek. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a következő ülésünk május 15-én, hétfőn 11 órától lesz, amikor zárt ülés keretében nagykövetjelölti meghallgatásokra kerül sor. *(Közbeszólás: Mikor?)* Május 15-én 11 órakor.

Az ülés berekesztése

Van-e esetleg kérdés, fölvetés? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Köszönöm szépen. Akkor a mai bizottsági ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 51 perc)

Szászfalvi László
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika